NUMER 204.

DZIENNIK POWSZECHNY

28 Sierpnia / 9 Września 1863 r.

BIURO REDAKCJI:
Krakowskie-Przedmieście
Nr. 415.
Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA:
w Biurze Redakcji
Nr. 415.
Oraz na wszystkich Stacjach Pocztowych w Cesarstwie i Królestwie

Prenumerata w Warszawie:
Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.
Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Środa, 9 Września 1863.

Prenumerata na Prowincyi:
Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.
Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

W dniu onegdajszym, z powodu rocznicy koronacji NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA, ICH CESARSKIE WYSOKOŚCIE przyjmować raczyły w Zamku Królewskim o godzinie 11ej rano, powinszowania Wyższego Duchowieństwa wszelkich wyznań, Rady Stanu, Rady Administracyjnej, Konsulów Zagranicznych, Składu Szkoły Głównej, Jenerałów, Urzędników 4ch pierwszych klas, Sztab i Ober-oficerów oraz Urzędników Dworskich.

Wieczorem gmachy Rządowe i Miejskie illuminowane były.

WIELKI KSIĄŻĘ Namiestnik wraz z DOSTOJNĄ SWĄ MAŁŻONKĄ i DZIEĆMI, w dniu wczorajszym opuścił Warszawę udając się do Krymu.

W orszaku ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI opuścili Warszawę:

Lejb-Medyk Tajny Radca Haurowitz,
Swity JEGO CESARSKIEJ MOŚCI Jenerał Major Baron Stürler.
Jenerał Major Jnżenierji Kierbedź,
Rzeczywisty Radca Stanu Tęgoborski,
Komendant Głównej Kwatery JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, Sztabs Kapitan Wrześniewski,
i Adjutanci JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI: Arsenief i Hrabia Komorowski.

Dyrekcja Ubezpieczeń.—Zawiadamia, że Główna Kasa Oszczędności z kantorem pomocniczym, w gmachu szkolnym, za Kościołem Ś-go Aleksandra przy Alei Belwederskiej pomieszczonym,—w tygodniu upłynionym do d.25Sierpnia(6Września)r.b. włącznie, wydała książeczek nowych 24, na które, tudzież na dawniejsze w 318 wnioskach, złożono rsr. 1,591 kop. 50. Na żądanie zaś 84 uczestników (prócz procentu rs. 77 k. 16 ½, należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów), wypłaciła rsr. 4,030 kop. 97 i umorzyła książeczek 49. — Przeto uczestników 18,119 posiada kapitał rsr. 400,968 kop. 22. Prezes *Wierniewicz.* — Naczelnik Kancelarji *Słomiński.*

Z Petersburga, 2 Września.

NAJWYŻSZY RESKRYPT

do tajnego radcy, Jana syna Jana Fundukleja.

Panie tajny radco Fundukleju! W 1862 roku, z powodu przekształcenia wydziału naukowego w Królestwie polskiem, uznane było za konieczne znieść instytut wychowania panien w Nowej Aleksandrji, z oddaniem jego gmachów i innej własności pod zarząd Komisji Oświecenia Publicznego. Obecnie wszystkie rozporządzenia w tym względzie zostały ukończone i działania komitetu zniesione. Zwracając się do ośmioletniej waszej prezydencji w tej radzie, z przyjemnością upatruję, że przez cały ten czas, niezależnie od innych ważnych zajęć służbowych, ciągle pracowaliście nad stopniowem rozwinięciem wszystkich gałęzi wspomnionego zakładu, wchodziliście w jego potrzeby, wyszukiwaliście sposobów do ich zadowolnienia i tym sposobem przynosiliście mu rzeczywistą korzyść. W sprawiedliwej uwadze, na tak odznaczające się wykonanie włożonych na was obowiązków, przyjemnie MI jest wyrazić wam obecnie, szczególniejsze MOJE zadowolnienie i najzupełniejszą wdzięczność.

Pozostaję dla was przychylnym.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER."

w Carskiem Siole 29 czerwca 1863 r.

OGÓLNA USTAWA
CESARSKO-ROSYJSKICH UNIWERSYTETÓW.

(Ciąg dalszy, patrz N. 202).

Oddział IV. O opłacie za słuchanie prelekcij.

§ 105. Każdy student opłaca za słuchanie prelekcij: w uniwersytetach w stolicy, po pięćdziesiąt, a w innych uniwersytetach, po czterdzieści rs. rocznie. *Uwaga.* Osoby postronne, którym dozwala się słuchania prelekcij, na zasadzie § 90, opłacają na korzyść profesora lub wykładającego prelekcje, na które uczęszcza, kwotę oznaczoną przez radę i zatwierdzoną przez kuratora.

§ 106. Opłata za słuchanie prelekcij ma być wnoszona z góry za każde półrocze. Ci, którzy się z niej nie uiszczą w ciągu pierwszych dwóch miesięcy półrocza, uwalniają się z uniwersytetu, lecz mogą być na nowo przyjęci po uiszczeniu się z opłaty za całe półrocze. Ci, którzy przechodzą z jednego uniwersytetu do drugiego, wolni są od wnoszenia w tym ostatnim opłaty za to półrocze, za które uiścili się już w pierwszym.

§ 107. Dla ulżenia uboższym studentom, uniwersyteta upoważniają się: bądź do odkładania terminu co do wnoszenia opłaty, bądź do zmniejszania takowej o połowę, bądź też do zupełnego od niej uwalniania. Uwolnienie ma moc obowiązującą na przeciąg jednego roku, lecz może być wznawiane. Uniwersytet udziela studentowi tę lub inną z pomienionych ulg nie inaczej, jak na zasadzie świadectwa ubóstwa i na skutek należytej pilności w naukach, przyczem co do zapisujących się do uniwersytetu należy brać na uwagę attestat lub świadectwo z gimnazjum. *Uwaga.* Forma świadectwa co do ubóstwa ma być ustanowiona przez ministerstwo oświecenia narodowego, a po zastosowaniu jej do miejscowych każdego uniwersytetu okoliczności, komunikuje się tym władzom i osobom, od których zależy wydawanie podobnych świadectw.

§ 108. Bez przedstawienia świadectwa ubóstwa, uwalniani być mają od opłaty za naukę: a) pensjonerowie NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA i Osób Najwyższej Familji; b) stypendyści uniwersytetu, i c) stypendyści osób prywatnych i gmin, jeżeli wybór tych stypendystów pozostawia się uniwersytetowi.

§ 109. Opłata za słuchanie lekcij, pobierana od studentów, również jak i inne specjalne fundusze uniwersytetu, stanowią ich nietykalną własność i przeznaczają się na takie uniwersyteckie wydatki, które mają na celu szczególnie rozwój naukowej ich działalności. Stosownie do tego, specjalne fundusze uniwersytetów używają się: a) Na urządzenie kursów specjalnych. b) Na drukowanie, za decyzją rady, dzieł treści naukowej uznanych za godne tego przez fakulteta. c) Na premja i nagrody za rozwiązanie zadań, ogłaszanych przez uniwersytet. d) Na medale udzielane studentom za rozprawy na zadania, ogłaszane przez fakultet. e) Na wynagrodzenie profesorów i innych wykładających, według przepisów ułożonych przez radę i zatwierdzonych przez kuratora okręgu naukowego. f) Na urządzenie stypendjów i na zapomogi dla najzdolniejszych studentów. g) Na pensje i dopłaty przekraczające etat. h) Na podróże naukowe i poruczenia. i) Na wydatki nieprzewidziane.

ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY. O STOPNIACH NAUKOWYCH I CZŁONKACH HONOROWYCH.

§ 110. Rady uniwersytetów, na przedstawienie fakultetów i na zasadzie ich ocenienia, mają prawo zatwierdzać w godności rzeczywistego studenta i w stopniach naukowych, które na wszystkich fakultetach z wyjątkiem medycznego są: kandydat, magister i doktór. *Uwaga.* Stopnie naukowe i godności na fakultecie medycznym nabywają się na zasadzie ogólnych przepisów dla wydziału medycznego.

§ 111. Godność rzeczywistego studenta otrzymuje się w skutek egzaminu, a stopień kandydata w skutek egzaminu i rozprawy uznanej za dobrą przez fakultet. Od ubiegającego się o stopień magistra wymaga się oprócz nowego ustnego egzaminu, publiczna obrona rozprawy. Magistrowie otrzymują stopień doktora dopiero po przedstawieniu i publicznej obronie nowej rozprawy.

§ 112. Egzamin na godność rzeczywistego studenta i stopień kandydata obejmuje wszystkie przedmioty naznaczone dla kształcących się w uniwersytecie studentów w tym wydziale fakultetu, z którego egzaminowany ubiega się o godność lub stopień, licząc do rzędu przedmiotów egzaminu dla wyznających wiarę prawosławną, teologję. Ubiegający się o stopień magistra składa egzamin tylko z niektórych z tych przedmiotów, według oddzielnych o słuchaniu egzaminów na stopnie naukowe przepisów.

§ 113. Stopnie naukowe otrzymują się kolejno i stopniowo, w ustanowionych terminach; kandydat po roku może ubiegać się o stopień magistra, a magister po roku—o stopień doktora. *Uwaga.* Uniwersytety wszelako mają prawo: a) znakomitych uczonych, którzy zjednali sobie powszechny rozgłos swemi naukowemi pracami, wynosić na wyższy stopień naukowy wprost i bez egzaminu; i b) uczonym, posiadającym stopień doktora z cudzoziemskich uniwersytetów, dozwalać, według uznania fakultetu, zdawać egzamin wprost na stopień magistra.

§ 114. Stopnie naukowe mogą być uzyskiwane tak przez rosyjskich poddanych, jak i przez cudzoziemców.

§ 115. Słuchacze lekcij uniwersyteckich i osoby postronne, mogą zdawać egzamin tylko na stopień naukowy kandydata i po złożeniu świadectwa o zdaniu egzaminu z przedmiotów całkowitego kursu gimnazjalnego.

§ 116. Egzamina na stopnie naukowe i godność odbywają się w terminach oznaczonych przez każdy fakultet: na godność rzeczywistego studenta i stopień kandydata—przed komisjami składającemi się pod prezydencją dziekanów z członków fakultetu, przez niegoż wyznaczonych, a na stopień magistra — przed całkowitem zgromadzeniem fakultetu.

§ 117. Szczegółowe prawidła egzaminów na godność rzeczywistego studenta i stopnie naukowe określają się przez oddzielne przepisy zatwierdzone przez ministra oświecenia narodowego.

§ 118. Oprócz tego uniwersytety mają prawo wynosić na godność członków honorowych, osoby znane z opiekowania się naukami, albo wsławione swemi zdolnościami i zasługami i udzielać im dyplomy na tę godność, po zatwierdzeniu kuratora.

ROZDZIAŁ DZIESIĄTY. O ŚRODKACH W CELU ROZWOJU NAUKOWEJ DZIAŁALNOŚCI UNIWERSYTETÓW.

§ 119. Uniwersytetom dozwala się, za decyzją ministra oświecenia narodowego zakładać, dla udoskonalenia wspólnemi siłami, jakiejkolwiek bądź oznaczonej gałęzi nauk, i dla naradzania się co do sposobów podniesienia ich w uniwersytetach, towarzystwa naukowe, a także zadawać po zatwierdzeniu rady uniwersyteckiej, corocznie do rozstrzygnięcia pytania, których przedmiotem mają być nowe kwestje dotyczące tej lub innej nauki i udzielać za rozstrzygnięcie tych pytań, ustanowione nagrody.

§ 120. Ustawy towarzystw naukowych i przepisy określające porządek wyznaczania zadań i udzielania nagród za ich rozstrzygnięcie, zatwierdzane być mają przez ministra oświecenia narodowego.

ROZDZIAŁ JEDENASTY. INSTYTUCJE NAUKOWO-POMOCNICZE.

§ 121. Liczba i skład pozostających przy uniwersytetach pomocy naukowych, instytucij i zbiorów, oznaczone są w etacie; lecz mogą być one, na przedstawienie rady, za decyzją ministra oświecenia narodowego, powiększane w miarę potrzeb i środków. Do liczby tych pomocy instytucji należą: 1) Biblioteka; 2) Obserwatorjum astronomiczne ze zbiorem tablic astronomicznych, efemeryd lub kalendarzy i t. d.; 3) Gabinet mechaniki praktycznej; 4) Gabinet fizyczny i laboratorjum fizyczne, w zupełności dostępne dla wykładającego fizykę stosowaną na fakultecie medycznym, uzupełniane w tym względzie stosownie do wskazań tego wykładającego 5) Gabinet chemiczny i laboratorjum z oddzielnemi pracowniami dla każdego wykładającego i z osobnym oddziałem do zajęć w przedmiocie fizjologicznej i patologicznej chemji, toksykologji i praktycznych zajęć studentów, tak z matematycznego jak i medycznego fakultetu; 6) Gabinet mineralogiczny i laboratorjum; 7) Gabinet w przedmiocie jeografji fizycznej; 8) Obserwatorjum meteorologiczne; 9) Gabinet geologiczny i paleontologiczny; 10) Ogród botaniczny z oranżerjami i cieplarniami; 11) Gabinet botaniczny z pracowniami dla praktycznych zajęć studentów; 12) Gabinet zoologiczny i laboratorjum dla preparowania i wypychania zwierząt; 13) Gabinet zootomiczny i laboratorjum; 14) Gabinet fizjologiczny, a przy nim: zbiór instrumentów i aparatów dla dopełnienia vivisekcij i innych doświadczeń, tak w przedmiocie katedry właściwej fizjologji, jak i katedry ogólnej patologji; 15) Gabinet i laboratorjum do wykładu chemji technicznej; 16) Gabinet i laboratorjum do wykładu chemji rolniczej; 17) Muzeum anatomji fizjologicznej, a przy nim amfiteatr, pracownie z szczególnemi zastosowaniami do prac mikroskopicznych, dopełniania injekcji i t p., zbiór instrumentów anatomicznych i skład trupów. *Uwaga.* Takież urządzenie chociaż w mniejszych rozmiarach, z wyjątkiem zresztą muzeum mającego takąż objętość, ma być zrobione jednocześnie i dla katedr anatomji patologicznej i medecyny sądowej; 18) Zbiór preparatów w przedmiocie nauk wchodzących do składu katedry histologji, z dostateczną ilością mikroskopów; 19) Przy katedrze farmacji—pracownia z lekarstwami i potrzebnemi dla przysposobienia lekarstw naczyniami i instrumentami; 20) Zebranie środków potrzebnych do doświadczeń w przedmiocie katedry farmakologji; 21) Gabinet chirurgiczny z całkowitym zbiorem chirurgicznych, oftalmologicznych instrumentów, maszyn i nawiązek, i z potrzebnemi instrumentami anatomicznemi; 22) Gabinet akuszeryjny, kobiecych i dziecinnych chorób, z właściwemi mu instrumentami i aparatami;23) Oddział szpitalny dla śledzenia różnych wypadków sądowo-medycznych przy katedrze medycyny sądowej; 24) Kliniki: 1) fakultetskie: a) terapeutyczna, b) chirurgiczna, c) akuszeryjna, kobiecych i dziecinnych chorób z oddziałem szczepienia ospy; 2) szpitalne: a) terapeutyczna i b) chirurgiczna. *Uwaga.* Oprócz klinik fakultetskich i szpitalnych mogą być urządzane z funduszów specjalnych uniwersytetu oddzielne kliniki: a) nerwowych i umysłowych chorób, b) skórnych wysypek, c) oftalmologiczna, d) syfilityczna i chorób moczowych i organów płciowych, i e) chorób dziecinnych. Pierwsze dwie stanowią oddział terapeutycznej, a drugie dwie chirurgicznej fakultetskiej lub szpitalnej kliniki; dziecinna klinika łączy się z akuszeryjną; 25) Muzeum starożytności i sztuk (odcisków i kopij z utworów sztuki starożytnej i nowożytnej) przy katedrze teorji i historji sztuk; 26) Zbiór monet i medali.

§ 122. Biblioteka zostaje pod zarządem bibliotekarza i jego pomocników, liczba których zależy od objętości biblioteki. Inne instytucje zostają pod zarządem wykładających do katedr których należą, lub oddzielnie wyznaczonych do tego osób zależących od tych wykładających.

ROZDZIAŁ DWUNASTY. PRAWA I PREROGATYWY UNIWERSYTETÓW.

Oddział I. Prawa służące właściwie uniwersytetom.

§ 123. Wszystkie uniwersytety zostają pod szczególną opieką JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i noszą nazwę CESARSKICH.

§ 124. Uniwersytety mają własne pieczęcie, wielką i małą, z wyobrażeniem herbu państwa i z napisem: CESARSKI taki a taki uniwersytet.

§ 125. Uniwersytety robią przedstawienia tylko do kuratora, a ze wszelkiemi innemi władzami i osobami komunikują się zapomocą odezw.

§ 126. Uniwersytety wolne są od opłaty porto za posyłane w ich interesach listy i posyłki, jeżeli te ostatnie nie przechodzą wagi jednego puda.

§ 127. Uniwersytety wolne są od używania stempla i opłat hypotecznych i innych za spisywane w ich imieniu akta i w ogóle za wszystkie sprawy, które ich dotyczą.

§ 128. Uniwersytety mają swą własną cenzurę dla zadań konkursowych, rozpraw i innych dzieł i zbiorów treści naukowo-literackiej, przez nie wydawanych.

§ 129. Uniwersytetom służy prawo wolnego, bez wszelkiej opłaty cła, sprowadzania z zagranicy wszelkiego rodzaju pomocy naukowych. Paki i skrzynie z temi przedmiotami, adresowane do uniwersytetów, nie mają być w komorach pogranicznych otwierane, lecz jedynie zaopatrują się w plomby, a następnie mają być zrewidowane w uniwersytetach w przytomności urzędnika celnego lub policyjnego.

§ 130. Książki, rękopisma i dzieła perjodyczne, otrzymywane z obcych krajów przez uniwersytety, nie ulegają cenzurze.

§ 131. Budynki uniwersyteckie wolne są, na zasadzie przepisów objętych istniejącemi postanowieniami, od ciężaru kwaterunkowego, bądź w naturze, bądź w pieniądzach, a także od opłat pieniężnych na rzecz miasta. Przepis ten nie rozciąga się do należących do uniwersytetu budynków, które przynoszą dochód przez wynajmowanie ich.

§ 132. Uniwersytety mogą wydawać prace perjodyczne treści naukowej i posiadać własne drukarnie i księganie, na ogólnej zasadzie.

§ 133. Uniwersytetom mającym fakultet lekarski, pozwala się mieć własne apteki.

§ 134. Jeżeli wykładający i w ogóle urzędnik uniwersytetu umrze na służbie bez pozostawienia spadkobierców i bez zrobienia należytego co do swego mienia rozporządzenia, w takim razie uniwersytet obowiązany jest podać to do wiadomości rządu gubernjalnego, dla odszukania krewnych zmarłego, a jeżeli w przeciągu czasu prawem oznaczonego spadkobiercy nie zgłoszą się, wówczas mienie pozostałe po zmarłym przechodzi na własność uniwersytetu.

§ 135. Uniwersytetom służy prawo nabywania na wyłączną ich własność dóbr ruchomych i nieruchomych.

(dokończenie nastąpi).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne sprawozdanie.

Na giełdzie paryzkiej rozpuszczono pogłoskę o uznaniu przez Francję Stanów skonfederowanych. Powód do tej pogłoski dała, jak się zdaje, z jednej strony broszura *Francja, Meksyk i Stany Skonfederowane,* której wszakże *Pays* odmawia półurzędowego charakteru, dodając, iż przesadzono jej znaczenie, z drugiej zaś strony złe zrozumienie artykułu *Monitora* o statku korsarskim Stanów Skonfederowanych *La Floride,* znajdującym się w porcie Brest. *Monitor* przypomniał tylko, że od początku wojny domowej Francja przyznała Stanom Skonfederowanym charakter strony wojującej, od czego wszelako do uznania Stanów tych za niezależne państwo jeszcze jest daleko, a na krok ten, niewątpliwie, nie odważyłyby się Francja bez udziału Anglji. Kiedy dzienniki francuzkie mówią o nowych przymierzach, ze sfer wyższych urzędowych zapewniają, że stosunki pomiędzy Anglją i Francją ani na chwilę nie zostały zachwiane, ani nie uległy zmianie, oraz że sejm frankfurcki wcale nie wpłynął na oziembienie stosunków Francji z Austrją.

W obec powątpiewań z różnych stron co do przyjęcia korony meksykańskiej przez arcyksięcia Maksymiliana, *Pays* oświadcza, iż postanowienie arcyksięcia co do przyjęcia korony, którą mu wkrótce ofiaruje deputacja meksykańska, nie powinno być przedmiotem wątpliwości. *Independance belge* nie podziela wszelako zdania tego półurzędowego paryzkiego dziennika, zasadzając się na doniesieniach swego korespondenta z Wiednia, oświadczeniach wiedeńskiej *Ost-Deutsche Post,* i zadowolnieniu jakiegoby doznał lud austrjacki nie będąc wmięszany pośrednio ani bezpośrednio do tak drażliwej kwestji, jaką jest urządzenie w Meksyku cesarstwa, na wpół francuzkiego i na wpół habsburgskiego.

Mémorial diplomatique na zasadzie, jak powiada, najautentyczniejszych źródeł zaprzecza stanowczo pogłoskom, jakoby król Belgów Leopold, swemi radami przeszkadzał przyjęciu tronu meksykańskiego przez arcyksięcia Maksymiljana. Przeciwnie, monarcha ten uznaje wielkość misji przypadłej na jego zięcia i mniema, że dyplomacja powinna, nie tylko nie utrudniać przez uciążliwe warunki mogące wymagać długich układów, lecz wszelkiemi sposobami ułatwiać, urządzenie monarchji w Meksyku.

Dziennik *Hamburger Correspondent* zapewnia, że obawy o przybranie przez kwestję duńsko-niemiecką zbytecznych rozmiarów, znacznie się zmniejszyły. Hrabia Rechberg miał oświadczyć, że Austrja gotowa jest użyć całego swego wpływu na sejmie związku niemieckiego, ażeby jeszcze probowano nowych układów. Z drugiej strony utrzymują z pewnością, że p. Drouyn de Lhuys oświadczył duńskiemu ministrowi spraw zagranicznych, iż Francja w razie wprowadzenia w wykonanie zagrożonej egzekucji wojskowej związkowej, będzie ofiarowała swe pośrednictwo, ażeby przeszkodzić istotnemu wybuchowi wojny Danji z Niemcami, i jeżeli można do porozumienia w kwestji księstw doprowadzić. Rząd duński ma wysłać p. Scheele do Paryża z nadzwyczajną misją i czekać na postanowienia sejmu niemieckiego. Wszelako wiadomość podana przez *Daily News* o zawarciu przymierza pomiędzy Szwecją i Danją, okazywałaby mniej pokojowe usposobienia tej ostatniej. Co do wspomnionego przymierza utrzymują, iż tylko w zasadzie zostało zatwierdzone, traktat zaś miałby być podpisany dopiero po wkroczeniu wojsk niemieckich do Holsztynji.

Według ostatnich wiadomości z Aten, czterej ministrowie umiarkowani którzy podali się do dymisji, pełnią swe obowiązki aż do czasu zebrania się izb. Dzienniki z Korfu zapełnione są wyznaniami wiary kandydatów do parlamentu. Wszystkie te wyznania gorąco oświadczają się za przyłączeniem do Grecji. Na wyspach jońskich robiono przygotowania do przyjęcia młodego króla, i prawie wszystkie municypalności, uchwaliły na ten cel nadzwyczajne wydatki.

Monitor umieścił list z Tananarive z 10 czerwca, podający szczegóły o wzburzeniu panującem na wyspie Madagaskar, w skutku zamordowania króla Radamy, i o oznakach powstania ukazujących się pośród malgaszów. Wszelako postawa konsula francuzkiego i obecność statku wojennego, przyczyniły się do uspokojenia znajdujących się tam francuzkich poddanych. Według późniejszych wiadomości podanych przez *Patrie,* w Emyrnie 4-go lipca miały miejsce rozruchy, które zaraz zostały przytłumione. Panowało tam ogólne niezadowolnienie z nowego rządu i obawiano się ciągle ponowienia się rozruchów; jednakże własności i osoby europejczyków były szanowane. Sakalowowie powstali, a wojsko howasów przekładało pojednanie się nad wojnę z tym strasznym ludem. Królowa Rabodo sama nalegała, ażeby układ zawarty z p. Lambertem wprowadzony został w wykonanie.

(Mon., Ind. b., Patr., W. Z., Sch. Z.)

Anglja.

Londyn, 3 Września. Morning Post donosi, że Królowa wróci 10-go b. m. do Windsoru, a 14-go uda się do Balmoralu. W jednej z tych rezydencij Król grecki, bawiący obecnie w Rumpenheim, odwiedzi Królowę, a następnie pożegna swą siostrę, małżonkę księcia Walji, i uda się do Grecji.

Morning Post zapatruje się na obowiązki neutralności względem Ameryki z innego niż *Times* stanowiska. *Toreign Enlistment Act* opiera się na dawnej zasadzie, nie mogącej mieć na teraz w całej rozciągłości zastosowania. Jeżeli poddany angielski niesie pomoc obcemu państwu, wiodącemu wojnę, lub dostarcza mu rekwizyta wojenne w takim razie dopuszcza się przewinienia przeciw własnemu monarsze, a nie względem któregokolwiek obcego państwa.

Przeszło tydzień temu, szalupa wojenna udała się z polecenia admiralicji do brzegów irlandzkich przeciw statkowi korsarskiemu stanów skonfederowanych „Florida", który zabrał na kanale irlandzkim znaczną liczbę statków północno-amerykańskich i zyskał imię niemniej groźne od statku „Alabama", noszącego obecnie nazwę „Atalanta". Lecz szalupa angielska wróciła onegdaj nic nie zdziaławszy, statek bowiem „Florida" znikł bez śladu, jak się zdaje dla tego, ażeby zjawić się następnie w innym punkcie, w którym statki północno-amerykanskie najmniej się go spodziewają.

Czytamy w *Daily-News*: „Z listu konsula francuzkiego w Liverpoolu okazuje się, że oba opancerzone parostatki w Mersey nie pozostają bynajmniej pod opieką rządu francuskiego i że konsul pomieniony nie może dać żadnego co do tych statków wyjaśnienia. Zupełnie jest obojętnem w tej sprawie, czy statek podobny wywiesi flagę francuzką lub angielską, albo też czy nominalnym jego właścicielem jest francuz lub anglik. Cała rzecz na tem zależy, czy właściciel nominalny jest zarazem rzeczywistym właścicielem i czy domniemane przeznaczenie statku jest prawdziwe. Sądząc z wprawy i doświadczenia, jakie mają w podobnych sprawach pp. Laird i ajenci rządu skonfederowanego, bardzo być może, iż prawnikom koronnym trudno będzie przekonać się o prawdziwych właścicielach i o przeznaczeniu tych dwóch parostatków. Lord Palmerston i hr. Russell wiedzą dobrze, jak wielkie straty handel Stanów północnych poniósł z powodu statków korsarskich Stanów skonfederowanych; również wiadomem, im jest, że każdy z tych statków korsarskich zbudowany został na rachunek rządu skonfederowanego w portach angielskich. Z pewnością można twierdzić, że żaden z tych statków skonfederowanych, krążących ustawicznie po Atlantyku, nie był nigdy w żadnym z portów Stanów południowych. Nie ulega przeto wątpliwości, że praktycznie rzecz biorąc, skonfederowani korzystali z portów i warsztatów angielskich dla budowania w nich swej floty wojennej i że uczynili podstępnie z Liverpoolu podstawę dla swych działań morskich. Amerykanie przeto północni są mocno z tego powodu rozdrażnieni, a przyznać należy, że nie są zupełnie bezzasadnemi obawy tych, którzy twierdzą, że dalsze trwanie tego stanu rzeczy może spowodować wojnę. Nieszczęścia podobnego należy bądź co bądź uniknąć, a nie wątpimy, że ministrowie dołożą wszelkich starań dla położenia tamy wyraźnemu naruszeniu prawa, narażającemu na szwank, dla zysków prywatnych, honor i interesa kraju".

W Portsmouth odbyły się onegdaj próby strzałów do angielskich i francuzkich pancerzy, jakiemi obecnie pokrywane są niektóre statki. Powszechnie utrzymywano, że pancerze statków francuzkich mogą stawiać strzałom armatnim daleko większy opór, aniżeli pancerze statków angielskich. Próba onegdajsza dała przeciwny rezultat; nie można atoli wyprowadzać ztąd stanowczych wniosków, gdyż w takim razie, wypadki różnego rodzaju omylić mogą nieraz wszelkie wyrachowania. Fabrykant francuzki, który był tej próbie przytomny, oświadczył, że pance-

rze jego stawiają działom francuzkim daleko większy opór niż angielskim. Oświadczenie to przemawia w każdym razie za wyższością artylerji angielskiej.

Austrja.

Wiedeń, 4 *Września*. Niektóre pisma austrjackie donoszą, że projekt reformy związku niemieckiego oddany zostanie radzie państwa „do zgodnego z konstytucją ocenienia takowego”, a do projektu tego dołączony zostanie „akt wprowadzenia onego w wykonanie”. Zapewniają także, że przepisy regulujące udział krajów austrjackich, należących do związku, w niemieckim parlamencie związkowym, zostaną także zakomunikowane do ocenienia sejmom, a okoliczność ta, jak również niezbędność uchwalenia budżetów pojedynczych krajów monarchji na r. 1864, spowodują zwołanie sejmów prowincjonalnych w tym jeszcze roku, mianowicie w listopadzie, tak iżby posiedzenia mogły rozpocząć się w grudniu. Następna zaś sesja rady państwa rozpocznie się w lutym roku przyszłego.—*Ost -D. Post* donosi, że jak skoro izba deputowanych zgromadzi się na walne posiedzenia, oddane jej zostaną do roztrząśnięcia i zatwierdzenia projekta do praw o nowem postępowaniu karnem i o organizacji sądowej.

Komisja finansowa izby deputowanych zgromadzi się 9-go b. m., na pierwsze swe walne posiedzenie. Na porządku dziennym stoją następujące pozycje budżetu na r. 1864: lista cywilna, kancelarja gabinetu Jego Cesarskiej Mości, rada ministrów i ministerstwo stanu (zarząd polityczny).—Oddzielne sekcje komisji finansowej, jak również komisja wyznaczona do roztrząśnięcia projektu do prawa o upadłości mas, ukończą wkrotce swe sprawozdania. Posiedzenia komisji odbywają się bardzo często, a pomimo to, wątpić należy, ażeby izba deputowanych mogła zgromadzić się przed 20-m b. m.

Podług wiadomości z wielkiego księztwa siedmiogrodzkiego, wszyscy nowoobrani deputowani na sejm siedmiogrodzki postanowili złożyć mandata, lecz w ten sposób, iż oświadczą to dopiero wtedy, gdy prezes sejmu wezwie ich do zgłoszenia się na posiedzenia. Prawdopodobniejszem atoli zdaje się, że nowoobrani deputowani, idąc za przykładem deputowanych klauzenburgskich, nie będą czekać na wezwanie ze strony prezesa, lecz wcześniej oświadczą, że składają mandata. Tak np. oprócz klauzenburgskich, także deputowani z Szamos-Ujwar, pp. Gajzago i Simai, oraz deputowani z komitatu aranyoskiego, pp. Grzegorz Beldi i Mikołaj Gal, oświadczyli już, że nie przyjmują wcale nawet powtórnego wyboru.

Z Zagrzebia pod dniem 1-m b. m. donoszą, że na ostatniej kongregacji jeneralnej komitatu syrmiańskiego, na skutek wezwania komitatu zagrzebskiego, postanowiono upraszać ponownie o rychłe zwołanie sejmu chorwackiego. Wiadomość zakomunikowana przez komitat fiumski, iż ten ostatni nie tylko nie uczyni zadosyć propozycji komitatu syrmiańskiego co do upraszania o przywrócenie wojewodyny serbskiej, lecz nawet uważać będzie wszelką w tym duchu dążność za zdradę stanu, przyjęta została przez kongregację komitatu syrmiańskiego z wielkim smutkiem. Postanowiono zawiadomić o tem komitat fiumski i żądać z czasem na sejmie chorwackim zadosyć uczynienia za to.

Francja.

Paryż, 3 *Siepnia*. Jakkolwiek zaprzeczano wieściom, że p. Dayton zakomunikował pewne uwagi p. Drouyn de Lhuys co do urządzenia monarchji w Meksyku, z dobrych źródeł zapewniają, że przedmiot ten ustnie i w sposób umiarkowany był wzmiankowany przez p. Dayton w rozmowie dyplomatycznej z p. Drouyn de Lhuys. P. Dayton przypomniał ministrowi spraw zagranicznych oświadczenie p. Sewarda z 3-go marca b. r., protestujące naprzód przeciw wszelkiej zmianie rządu w Meksyku pod wpływem obcego mocarstwa. Obok tego p. Dayton wspomniał o przebywaniu od 25-go sierpnia w porcie Brestu, korsarskiego statku *Florida*, który dał się dobrze we znaki statkom związkowym. P. Drouyn de Lhuys odpowiedział, że statek *Floryda* pozostanie w tym porcie, tylko tyle czasu, ile mu potrzeba na naprawienie uszkodzeń i zaopatrzenie się w żywność. P. Dayton telegrafował do wszystkich portów, gdzie znajdują się konsulowie amerykańscy, ażeby za ich zawiadomieniem, statki wojenne związkowe, jeżeli takowe gdzie się znajdują, ścigały *Floridę*, skoro ta wypłynie z Brestu; lecz w żadnym porcie nie było takiego statku.

Constitutionnel powiada: „Co do dwóch statków pancernych, *El Toussun* i *El Mounassir*, które opuściły warsztaty w Liverpoolu, niektóre korespondencje ośmieliły się zapewniać, że statki te zbudowane zostały na rachunek Francji w zamiarze ustąpienia ich Stanom skonfederowanym. Wiadomość ta jest zupełnie zmyślona, ponieważ statki te należą do wice-króla Egiptu.

Kilku z członków deputacji meksykańskiej, mającej się udać 20-go do arcyksięcia Maksymiljana, a między nimi i prezes deputacji p. Gutireez de Estrado, przybyli naprzód do Paryża. Zapewniają, że arcyksiążę oświadczył, iż w razie gdyby się zgodził udać do Meksyku dla zajęcia tronu, podróży tej nie odbyłby inaczej, tylko na statku meksykańskim. Stosownie do tego życzenia, kontr-admirał Bosse polecił starą fregatę, stojącą w przystani Carmen, wziąć do naprawy, tak aby mogła przewieźć przyszłego Cesarza. Lecz w wyższych sferach rządowych wątpią jeszcze, czy arcyksiążę Maksymiljan zgodzi się zadosyćuczynić życzeniom meksykanów. Wszelako półurzędowy *Constitutionnel* powiada: „Dzienniki zagraniczne, rozpuszczają wszelkiego rodzaju pogłoski o przeszkodach, jakie napotyka w Wiedniu przyjęcie korony meksykańskiej przez arcyksięcia Maksymiljana. Mówią o rozdziale w łonie rodziny cesarskiej, o opozycji ministrów, o radach familijnych, które mają wydać przychylną lub odmówną decyzję. Wszystkie te pogłoski są zmyśleniem. Arcyksiążę Maksymiljan, o ile nam wiadomo, zadosyćuczyni życzeniom ludu meksykańskiego, jeżeli lud meksykański zatwierdzi uchwałę zgromadzenia znakomitszych obywateli.” W każdym razie, jakikolwiek rząd ustalony zostanie w Meksyku, trzeba będzie dla umocnienia go pożyczki 700 milionów fr.

Posiedzenia rady ministrów następują po sobie prawie bez przerwy; wczoraj odbyło się jedne, jutro będzie znów drugie, a jak słychać i dziś zebrali się ministrowie. Posiedzenia te poświęcone są roztrząsaniu projektów finansowych i innych, które mają być wypracowane w czasie nieobecności Cesarza, który chce, aby w czasie jego pobytu w Compiègne, projekta te były mu przedstawione już zupełnie gotowe, tak aby mogły być przesłane ciału prawodawczemu zaraz po jego otwarciu.

Wczoraj był wielki obiad u p. Drouyn de Lhuys, na którym znajdował się p. Nigra.

Co chwila spodziewają się przybycia do Marsylji posłów anamskich. Do Paryża, przybędą oni, najpóźniej w niedzielę, a zaraz w ciągu tygodnia przyjmie ich Cesarz na uroczystem posłuchaniu. Będą oni umieszczeni w apartamencie Luwru, zajmowanym przez posłów japońskich.

Paryż, 4 *Września*. *La France* powiada: „Parowiec pocztowy angielski, który odpłynął z Vera-Cruz 1-go sierpnia, przywiózł wiadomość, że w tem mieście przysposobiono wyprawę w celu powtórnego zajęcia Tampico, którego mieszkańcy uciskani przez juaristów, wysłali deputację do kontr-admirała Bosse, dowodzącego dywizją morską. Następne wiadomości, nadeszłe przez Hawannę donoszą, że wyprawa ta pod dowództwem pułkownika piechoty marynarki Hennique, wypłynęła 3-go sierpnia wśród najpomyślniejszych okoliczności. Do Vera-Cruz przybyła też korweta parowa wioząca 5 milionów fr. dla wojska francuzkiego.”

Artykuł umieszczony w dzisiejszym *Monitorze* dotyczący statku korsarskiego *Floryda*, sprawił pewne wrażenie. Artykuł ten brzmi: „Korsarski statek pod flagą skonfederowanych *la Floride*, wpłynął do Brestu, pragnąc zreperować dziurę przebitą w tułowie, którędy dostawała się woda, również jak i uszkodzenia w maszynie parowej. Przyjęcie jakie należało uczynić temu statkowi, powinno być oceniane według zwykłych zasad prawa międzynarodowego. Od początku wojny wybuchłej w Stanach Zjednoczonych, rząd cesarski, zgodnie z innemi mocarstwami, przyznał skonfederowanym charakter strony wojującej. Jednocześnie, oświadczeniem ogłoszonem w *Monitorze* 11 czerwca 1861 roku dał poznać swój zamiar zachowania ścisłej neutralności względem obu stron. A w podobnych razach, prawem i obowiązkiem państwa neutralnego jeżeli chce zachować zupełną bezstronność, jest dozwolenie statkom stron wojujących, zaopatrywania się w środki potrzebne, nie do walki, lecz do dalszej żeglugi. Postanowiono zatem, że statkowi *la Floride* dozwolone będzie zaopatrzenie się za pośrednictwem meklera, według cen taryfy, we wszystko co mu jest potrzebne dla postawienia go w dobrym do żeglugi stanie, nie upoważniając go wszelako do kupna czegokolwiek, coby powiększało jego uzbrojenie wojenne.” Artykuł ten przypominając przyznanie przez rząd cesarski charakteru strony wojującej skonfederowanym, chciał jak się zdaje wybitnie przedstawić sympatję dyplomacji francuzkiej dla sprawy południowców, i nadał tym sposobem większe znaczenie broszurze noszącej tytuł: *Francja, Meksyk i Stany Skonfederowane*. Autorstwo tej broszury jedni przypisują panu Hidalgo, który odgrywał pewną rolę w sprawie meksykańskiej i teraz pisuje artykuły do *Mémorial diplomatique*, a inni panu Rapetti.

Reklamacje rządu francuzkiego w Frankfurcie, przeciwko uporczywości konsula amerykańskiego w wywieszaniu obok swej flagi, flagi byłej rzeczypospolitej meksykańskiej, której interesa reprezentuje, nakoniec zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Ostatnia ta flaga została zwinięta.

Zapewniają, że p. Fould na posiedzeniu rady gabinetowej oświadczył, iż z pożyczki jaką będzie musiał zaciągnąć nowy rząd meksykański, przyznane będzie Francji, jako wynagrodzenie za koszta wojenne 170 milionów fr. Poręczenie tej pożyczki mają stanowić kopalnie w Sonora. Wiadomo że Cesarz przyjął najwyższy stopień orderu meksykańskiego *Nuostre Sennora de Guadalupe*; tenże order następnej klasy, otrzymali podobno p. Drouyn de Lhuys i jen. Forey.

Dla ambasadorów anamskich najęto wielki pałac w alei cesarzowej; zabawią oni w Paryżu cały miesiąc; za tłomaczów będą im służyli, kapitan okrętu Audibret i jeden z misionarzy bardzo biegły w językach wschodnich.

Ministerstwem spraw wewnętrznych czasowo będzie zarządzał marszałek Vaillant, podczas pobytu na urlopie p. Boudet, który opuści Paryż skoro Cesarz wyjedzie do Biarritz. Jednocześnie i p. Billault uda się na urlop. Marszałek O'Donnel w przyszłym tygodniu powraca do Madrytu.

W drugiej połowie września, ma się odbyć w Rzymie wielki konsystorz, na którym mają być prekonizowani nowi biskupowie francuzcy i innych krajów wymienionych w świeżej inwestyturze Ojca świętego.

Według *Monitora* liczba bankructw wyrzeczonych przez trybunał handlowy departamentu Sekwany, wynosiła w sierpniu b. r. 139, to jest 57 więcej niż w lipcu.

Włochy.

Turyn, 2 *Września*. Rocznica bitwy pod Aspromonte przeszła niepostrzeżona. Kilka osób chciało urządzić pielgrzymkę na tę górę, której nazwę poznał świat dopiero 29 sierpnia r. z. Liczba pielgrzymów doszła do 24. Chcieli oni tam odprawić nabożeństwo, ale ponieważ żaden duchowny nie chciał przyjąć tego zamówienia, ograniczyli się na prostem odwiedzeniem pola walki. W paru miastach usiłowano pisać na murach wyrazy podżegawcze, czemu bez trudności przeszkodziła policja. Nakoniec w Livorno, przypadkiem, z którego chciało skorzystać krańcowe lewe stronnictwo, chowano d. 29-go sierpnia, jednego z *tysiąca* z pod Marsali. Pogrzeb mógł dać pozór do manifestacji politycznej. Wszelako wszystko odbyło się w zupełnym porządku. Rząd przedsięwziął środki aby stłumić w samym zarodzie wszelkie usiłowania sprawienia rozruchów; lecz dzięki rozsądkowi ludności, dzień 29-y upłynął tak jak każdy inny, i to nie tylko na północy ale i na południu. Nic lepiej nie dowodzi, jaka spokojność panuje teraz we Włoszech.

Zupełnie mylną była wiadomość, że p. Spaventa, sekretarz jeneralny w ministerstwie spraw wewnętrznych podaje się do dymisji. Nie myślał on o tem wcale, a tembardziej w obecnej chwili, kiedy wprowadzają w wykonanie prawo o rozbójnictwie; w takim czasie p. Spaventa, mający powierzoną sobie wyłącznie policję, nie mógł powziąć takiego zamiaru, byłoby to bowiem zbiegostwem, czego on nie dopuści się. Zresztą po między ministrem a sekretarzem jeneralnym panuje jak najlepsza zgoda. Lecz w czasie ferij parlamentarnych najbardziej kwitną najnieprawdopodobniejsze pogłoski, które corocznie się powtarzają o tej porze roku. Dostatecznie jest wiedzieć o tem aby się ostrożnie trzymać.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Hamburg, 4 *Września*. W Kopenhadze zostały zatwierdzone główne punkta przymierza odpornego między Danją i Szwecją.

Turyn, 5 *Września*. Donoszą z Neapolu, że sąd przysięgłych uznał p. Quattromani winnym zbrodni spisku, skutkiem czego tenże został skazany na dziesięć lat więzienia. Księżna Sciarra - Barberini została od zarzutu wspólnictwa uwolnioną.

Madryt, 4 *Września*. Składka na osoby, które poniosły straty przez trzęsienie ziemi w Manili wynosi półtora miliona realów. Stowarzyszenie angielsko hiszpańskie podało projekt odbudowania Manilli jedynie z drzewa i żelaza.—Wiadomość umieszczoną w *Constitutionnelu*, dotycząca p. Olozaga jest bezzasadną. Mowa miana przez tegoż radzi ogólne wstrzymanie się od wyborów, i zdaje się, że opinja ta otrzyma przewagę.

Berlin, 5 *Września*. *Korespondencja Zeidlera* donosi, że można się spodziewać, iż 18 monarchów połączonych z Austrją, przedsięwezmie stosowne kroki co do raportu ministerjalnego z dnia 2 września.

Bombay, 8 *Sierpnia*. Tożsamość osoby mniemanego Nena Sahiba okazuje się coraz wątpliwszą. W północno-zachodniej okolicy Indij panuje cholera. Zanosi się na starcie z państwem Birmah, z powodu monopolu handlowego i ucisku ze strony Króla. W Kabul trzy stronnictwa ubiegają się o władzę. Szach Perski zajął z wojskiem liczącem 45,000 ludzi stanowisko pod Meszedem. Rząd Indij wschodnich zamierza założyć w Lahorze obóz ewolucyjny i ściągnąć w Peszawerze obserwacyjny oddział wojska.

Flensburg, 6 *Wrzeinia*. Według wiadomości pochodzących z dość pewnego źródła, deputowani szlezwiccy postanowili wstrzymać się od wyboru delegowanych do rady państwa.

Kopenhaga, 6 *Września*. Dziennik *Fädrelandet* podaje wiadomość, że traktat przymierza z Szwecją, jeszcze nie został zawarty. Poseł szwedzki, który wyjechał w przeszły piątek do Sztokholmu, spodziewany jest z powrotem dopiero za 8 dni.

Paryż, 6 *Września*. Dzisiejszy *Monitor* umieszcza dekret cesarski, mianujący jenerała meksykańskiego Marqueza, komandorem legji honorowej. — Według wiadomości nadesłanych z Japonji, Mikado wydał stanowczy rozkaz wygnania cudzoziemców. Rząd chiński zawarł traktat handlowy z Danją.

Turyn, 5 *Września*. P. Lafarina. wiceprezes izby deputowanych, zakończył życie. Akt ukonstytuowania się stowarzyszenia kolei żelaznych sardyńskich, został wczoraj podpisany w Londynie.

Rzym, 5 *Września*. Naczelnicy band Stramenga, Durhols i Cerito, zostali skazani przez sąd wojenny francuzki na pięć lat więzienia i utratę praw cywilnych.

Madryt, 5 *Września*. Gabinet postanowił nie zrobić żadnego ustępstwa, mimo zgromadzenia progressistów i bez względu na decyzje, jakie na temże zgromadzeniu zostaną uchwalone. Osoby przychylne gabinetowi utrzymują, że wybory odbędą się pod wpływem tegoż gabinetu.

Aleksandrja, 5 *Września*. Wezbranie Nilu wzmaga się. Wice-król Ismael-pasza, przybył z powrotem do Kairu ze swej wycieczki do górnego Egiptu.

Londyn, 7 *Września*. Podług wiadomości z Nowego-Jorku z 29-go sierpnia, raport urzędowy jen. Gilmore potwierdza, że port Sumter, po siedmiodniowem bombardowaniu, obrócony został w gruzy, przez co, twierdza Charlestown straciła jeden z najsilniejszych swych szańców. Flota związkowa robi przygotowania do wkroczenia do portu Charlestown. Skonfederowani opuszczą prawdopodobnie Chattanooga i cały stan Tennessee. *New-Jork-Times* nalega na rząd związkowy ażeby przysposobił się do wojny z Francją.

Londyn, 7 *Września*. Parostatek *Hibernian* przywiózł dalsze wiadomości z Nowego-Jorku z 29 sierpnia. Podług gazet Stanów skonfederowanych, prezydent Davis, po konferencji z gubernatorami Stanów południowych, postanowił utworzyć armję z 500,000 murzynów, którzy zostaną usamowolnieni i dostaną po ukończeniu wojny po 50 akrów gruntu na głowę.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Dzień onegdajszy był na pół pogodny; w nocy deszcz padał; przed południem niebo pogodne, po południu na pół pogodne. Średnia temperatura dnia jest 12⅕,—największe ciepło po południu 17⅕,—najmniejsze w nocy 10¼ stopni Réaumura. Barometr opadał,—średnia jego wysokość jest 751.97 milimetrów. Wiatr panował słaby zachodni. Elektryczność 16 stopni.

— Wczorajszy dzień był na pół pogodny; rano niebo pochmurne, od godziny 9-ej rano na pół pogodne, wieczorem pogodne. Średnia temperatura dnia jest $14^{9}/_{10}$,—największe ciepło po południu 19,—najmniejsze w nocy 11 stopni Réaumura. Barometr wznosił się,—średnia jego wysokość jest 751,36 milimetrów. Przed południem panował wiatr południowo-wschodni słaby, po południu zachodni. Elektryczność 25 stopni. Księżyc najdalej od ziemi o g. 12-ej w południe.

— Sierpień r. b. był pogodny, ciepły, suchy, blizko o pół stopnia cieplejszy jak zwykle. Ostatnie sześć dni miesiąca odznaczały się niezwykłemi gorącami. Średnia temperatura całego miesiąca jest 14,97 stopni Réaumura. Największe ciepło dochodziło 25,8 stopni d. 31-go po południu; najmniejsze 5,2 stopni d. 15-go w nocy; najchłodniejsze dni były: 1, 2, 14, 15, 16, 23 i 24. Największa zmiana dzienna temperatury 6.9 stopni przypadła z d. 2-go na 3-ci, w czasie przejścia księżyca przez równik niebieski. Średnia wysokość barometru miesięczna jest 27 cali 8,41 lin. par., o 0,14 lin. par. większa od normalnej; najwyżej barometr dochodził 27 cali 11,77 lin. par. d. 9-go; najniżej 27 cali 4,89 lin. par. d. 22-go. Największa zmiana dzienna barometru 3,17 lin. par. przypadła z dnia 14-go na 15-ty, w czasie nowiu księżyca. Powietrze było nader suche; średnia wilgotność miesięczna jest 65,6 na 100, blisko o pięć setnych mniejsza od normalnej (70,4). Ilość wody spadłej z deszczu wynosi co do wysokości 12,23 lin. par., blisko trzy razy mniej jak w stanie średnim (32,38 lin. par.). Stan elektryczności atmosferycznej był słaby; średnie natężenie siły elektrycznej jest 14,6 stopni; największe natężenie siły elektrycznej dochodziło 32 stopni d. 16-go o g. 10-ej rano. Dni pogodnych było 10; na pół pogodnych 17; pochmurnych 4; dni deszczu 8; mgły 2; błyskawic i grzmotów 1. Wiatrów mocnych 5; panujący wiatr zachodni, częste były także północno-zachodnie, a w pięciu ostatnich dniach południowo-wschodnie.— Plamy na słońcu od dnia 1-go do 5-go i od dnia 12-go do 21-go pokazywały się liczne; przeciwnie w ostatnich dniach pięciu słońce było zupełnie czyste.

Z powodu panującej suszy stan wody na rzece Wiśle był nizki. Średnia wysokość miesięczna wody była: stóp 1 cali 5, 2 nowej miary polskiej,—największa wysokość wody: stóp 4 cali 1 d. 29-go i 30-go,—najmniejsza: stóp 1 cali 1 d. 1-go i od dnia 12-go do 20-go i od d. 25-go do 27-go.

— W dniu wczorajszym z rana Krzysztof Drzewicki, flis lat 23 liczący, przeprawiając się czółenkiem z brzegu Wisły od strony Pragi do tratew na środku rzeki stojących, wypadł z takowego i utonął; ciała jego, pomimo natychmiastowych poszukiwań, nie wynaleziono.

— W dniach 16, 19, 20, 24 i 27 Lipca r. b. w gminach Lipiny i Krzemień, w powiecie Zamojskim, były pożary w lasach Ordynacji Zamojskiej, a mianowicie w uroczyskach Swidłu i za Krasnym lasem, oraz w rewirach: Bialskim i Kocudzkim,—skutkiem czego spaliła się przestrzeń 297 morgów lasu. Szkoda ztąd wynikła jest bardzo znaczna, lecz dotąd, z powodu niewiadomości, o ile pożar ów będzie szkodliwym w przyszłości porostowi, na teraz obliczoną być nie może. Ponieważ ogień pokazywał się w różnych punktach, odległych od siebie i w takich miejscach, na których nie ma nawet pastwisk, domyślać się więc wypada, że powstał z rozmyślnego podpalenia.

— We wsi Podhajce, gminie Łaszczów, powiecie Hrubieszowskim, dnia 22 Lipca r. b. z niewykrytej przyczyny powstał ogień, skutkiem którego spaliły się dwie stodoły i spichrz, ubezpieczone na rs. 640, przyczem zgorzały rozmaite ruchomości wartujące 1,679 rs.

— W mieście Ostrowi, powiecie Ostrołęckim, dnia 24 Lipca r. b. piorun uderzył w dom mieszkalny, i skutkiem tego znajdująca się tam Estera Gitla Imbir, lat 55 licząca, wdowa, utraciła życie.

— *Liczba studentów w Dorpacie*. Liczba studentow w uniwersytecie dorpackim, licząc tych, którzy wstąpili z początkiem teraźniejszego półrocza, wynosi ogółem do 609, z których na fakultecie teologicznym 90, na prawnym 142, na medycznym 234, na historyczno-filologicznym 52 i na fizyczno-matematycznym 82.

— Z polecenia oddziału przyrodniczego muzeum czeskiego, wyprawa złożona z pp. Krejczi'ego i Fricza, kustoszów muzeum, do których przyłączył się p. Wett, inżenjer, udała się 4-go sierpnia do Chejnowa, dla zbadania odkrytej w pobliżu tej majętności znakomitej jaskini, o której p. Riedl zdał już sprawę tak po czasopismach czeskich, jak i na posiedzeniu pomienionego wydziału muzeum czeskiego.

Uczeni ci zaopatrzyli się w rozmaite narzędzia miernicze i inne, tudzież w przyrządy do łowienia i badania owadów i t. p. Okazało się wszakże, że jakkolwiek jaskinia ta jest wielkich rozmiarów, tak iż przedstawia jakby cały labirynt, pomimo to ustępuje o wiele pod względem wielkości słynnym jaskiniom morawskim, a jedynie przewyższa jaskinię znajdującą się w górze wapiennej pomiędzy Pragą a Berounem. W każdym razie, jaskinia ta, położona w górach wapiennych i nazwana Chejnowską, należy do liczby znakomitszych pamiątek przyrodniczych okręgu Taborskiego.

Jaskinia Chejnowska położona jest o trzy czwarte godziny drogi od Chejnowa, koło Dolnych Horzyc, w paśmie gór wapiennych, głównie zaś góry Kladrubskiej i góry Pacowej.

Członkowie pomienionej wyprawy ponadawali nazwy rozmaitym pojedynczym częściom i punktom tej jaskini, a raczej całego szeregu jaskiń połączonych z sobą korytarzami. Główne wejście do jaskini otrzymało nazwę wejścia Szwarcenbergowego, na cześć księcia Szwarcenberga, właściciela dóbr Chejnowskich. Dwie jaskinie poboczne nazwano *tunnelem* i *piecem chlebowym*, z powodu ich do tego podobieństwa. Punkt, w którym z wielką jedynie trudnością można spuścić się na dół, po ogromnych bryłach wapiennych, które pospadały ze stropu, otrzymał nazwę *schodów djabelskich*. W jednej z jaskiń, gdzie jest jeziorko wody, a nad niem otwór podobny do oka otwartego,—otwór ten przezwano *okiem Parkyniego*, na cześć znakomitego fizjologa czeskiego, prezesa wydziału przyrodniczego muzeum prażskiego. Jedna z małych jaskiń otrzymała nazwę *kaplicy Św. Wojciecha*, a inna, najpiękniejsza pod względem kształtów, przezwana została *kaplicą Cyrylo-Metodjuszową*.

O rezultatach swych badań, pp. Krejczi i Fricz złożyli wydziałowi przyrodniczemu muzeum czeskiego obszerne sprawozdanie, z którego tych kilka szczegółów zostało poczerpniętych.

— Ze źródeł urzędowych napisana historja wystawy powszechnej londyńskiej z 1862 r. została już wydaną w formie sprawozdania złożonego przez komisarzy królewskich ministrowi spraw wewnętrznych. Sprawozdanie, dołączone doń korespondencje i objaśniające wykazy statystyczne, zajmują przeszło 200 stronic ścisłego druku; dodane są do tego plany dla tem łatwiejszego zrozumienia wewnętrznego urządzenia gmachu wystawy. Ażeby mieć wyobrażenie o tem, jak olbrzymią pracę mieli komisarze wystawy, dość przytoczyć ten jeden fakt, że tak oni jak i ich ajenci otrzymali od marca 1861 do lutego 1863 r. 70,157 listów dotyczących działalności ich urzędu, sami zaś wyekspedjowali 152,670 listów i okólników, a zanim rzeczywista ich działalność przy urządzaniu gmachu wystawy rozpoczęła się, musieli utworzyć 103 komisje lokalne w połączonych królestwach W. Brytanji i Irlandji, 40 za granicą i 29 w kolonjach angielskich. Nie wpierw jak 1-go marca 1861 r. zaczęto kopać pod fundamenta gmachu, a w pierwszym tygodniu kwietnia tegoż roku przystąpiono do właściwych robót około budowy; 12-go lutego 1862 roku, jako w dniu w kontrakcie oznaczonym, olbrzymi gmach był już ukończony. Wyszczególnienie materjałów użytych do budowy, czyni prawie takie wrażenie, jak gdyby to były dzieje założenia całego miasta lub szeregu twierdz. Lista rozpoczyna się od 17,250,000 cegieł, z odpowiednią ilością wapna, piasku i cementu. Dalej idzie 7,000 tonn żelaza lanego i kutego, 225,864 stóp kwadr. cynku, 74 tonn ołowiu, 623,000 stóp kwadr. pilśni, 71,260 stóp kwadr. łupku, 216,808 szyb szklanych mających powierzchni 664,542 stóp kwadr. Gwoździ wyszło 133 tonn i 12 centnarów. Na samą zapłatę dla robotników wydano 138,348 fun. ster. A pomimo to komisarze wystawy mogli się jeszcze tem szczycić, że nigdy gmach tak ogromnych rozmiarów nie został wzniesiony tak małym kosztem. Liczba osób, które zwiedziły zeszłoroczną wystawę powszechną londyńską, wynosi 6,211,103.

— Dnia 22 sierpnia zmarł nagle w Brukseli, w 65 roku życia, jenerał Drolenvaux, niegdyś znakomity oficer francuzki. Zaledwie wrócił on z hr. Paryża z małej wycieczki, gdy go śmierć zaskoczyła. Jenerał Drolenvaux przeszedł wszystkie stopnie na polu walki w Algierji, a w organizacji zuawów wziął znakomity udział. W r. 1848 jenerał opuścił Francję i udał się dobrowolnie na wygnanie, gdyż nie chciał opuszczać książąt z domu Orleańskiego, którym odtąd we wszystkich ich podróżach towarzyszył.

— Dnia 26 go sierpnia, jako w pięćdziesiątą rocznicę zgonu Körnera, znakomitego poety i wojownika niemieckiego, zgromadziły się w Ludwigslust (w Meklemburgji) liczne deputacje, korporacje i cechy i udały się ztamtąd w uroczystym pochodzie do Wöbbelina, na grób poety. Po przyjściu na miejsce, odbywał się pochód na około grobu, przyczem składane były wieńce i ofiary, które komitet centralny przyjmował i częścią składał na grobie, częścią zaś zawieszał na dębie Körnerowym i na szpalerze. Mowę poświęconą pamięci poety miał radca dworu Fr. Förster; po nim przemawiał radca tajny Stiebel, który w oddziale Lützowa znany był pod nazwą fedwebel Bär; po odśpiewaniu pieśni, umyślnie na tę uroczystość napisanej, trzecią mowę na zakończenie miał pastor Horn. Na tę uroczystość zgromadziło się około 6,000 osób.

— P. Epicier, fotograf amator w Paryżu, doszedł sposobu odbijania fotografij na szkle, trwałych, pięknie wyglądających i łatwo dających się otrzymywać, sposobem bardzo prostym, przy którym mechaniczna tylko robota jest tajemnicą. Otrzymawszy na szkle kolorowym zwykłym sposobem odbicie dodatnie, pokrywa on obrazek lub rysunek warstwą ochry żółtej rozmąconej w wodzie. Po wysuszeniu, kładzie szkło te do tygla i rozgrzego do jasnej czerwoności; po wydobyciu i oziembieniu szkła okazuje się, że pierwotny obraz zastąpiony został przez nowy obraz zeszklony. P. Epicier już od trzech lat zna ten sposób otrzymywania fotografij zeszklonych i sądzi, że może on mieć wielkie zastosowanie w szybach kolorowych, jeżeli nie do wielkich gmachów, to przynajmniej do zwykłych mieszkań. W tych zeszklonych fotografjach, uderza szczególniej ich przezroczystość, bo dotąd wszelkie podobne fotografje były niejasne, mętne, a przy świetle lampy Drummonda lub elektrycznem, traciły cały blask, kiedy okazywano ich cienie na ekramach.

— Jeden z Holsztyńskich rolników, jak sądzi, wynalazł sposób ochronienia kartofli od zarazy; w chwili sadzenia, przemywa je w wodzie chlorowej i wysusza na słońcu. Od trzech lat jak używa tego sposobu, zawsze zbiera zdrowe kartofle.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Poeta słoweński Włodzimierz Nikolicz wyda wkrótce w Osieku, w drukarni Lehmana, swe prace belletrystyczne, pod tytułem *Berszljani*.

— Na posiedzeniu wydziału literatury nadobnej towarzystwa besedy artystycznej w Pradze, odbytem 22-go sierpnia, przyjęty został wniosek p. Baraka co do urządzenia w kwietniu roku przyszłego, jako w trzechsetletnią rocznicę urodzin Szekspira, świe-

tnej uroczystości na cześć tego poety. W tym celu wybrany został komitet tymczasowy, mający opracować program szczegółowy tej uroczystości. Do komitetu tego wybrani zostali pp. Barak, Halek, Janda, Sabina i Szwarc. Przy tej sposobności wynurzone zostało ubolewanie, iż Matica czeska nie ukończyła dotąd wydania przekładu czeskiego dramatów Szekspira, przez wydawnictwo bowiem podobne, geniusz poety angielskiego zostałby najlepiej uczczony.

— Założone w mieście Św. Marcinie, w ziemi słowaków, towarzystwo naukowo-literackie, pod nazwą Maticy słowackiej, posiada 100,000 zł. reń. majątku. Walne zgromadzenie tego nowego towarzystwa odbyło się w Św. Marcinie dnia 4-go sierpnia, przyczem uchwalono posłać do Wiednia deputację pod przewodnictwem prezesa tego towarzystwa, biskupa Szczepana Moysesa, dla złożenia Cesarzowi austrjackiemu podziękowania za udzielenie pozwolenia na założenie Maticy. Jak donoszą *Pesztbudinske Wiedomosti*, deputacja ta miała przedstawić się Cesarzowi dnia 6-go b. m.

— Dnia 28 sierpnia zmarł w Berlinie Dr. Eilhard Mitscherlich, profesor chemji na uniwersytecie tamecznym, dyrektor studjów farmaceutycznych i tajny nadradca lekarski. Dr. Mitscherlich urodził się w 1794 r. w Neurode pod Jever (w wielkiem księstwie Oldenburgskiem); pierwszym jego nauczycielem w szkole w Jever był Schlosser, który zabrał go potem z sobą do Frankfurtu. W 1811 r. zmarły udał się do Hejdelbergu, gdzie studjował historję i filologję, a następnie do Paryża, gdzie uczył się przez rok jeden języków wschodnich. Po powrocie do Niemiec (1814 r.), Dr. Mitscherlich oddawał się w Getyndze badaniom nad dziejami i zaczął pisać obszerne dzieło, którego atoli nie ukończył i wydał tylko część onego pod tytułem *Mirchondi historia Thaheridarum* (w Getyndze, 1815).

Niebawem studja tego uczonego wzięły całkiem inny kierunek. Udał się on w 1818 r. do Berlina, gdzie poświęcił się naukom przyrodzonym, a szczególniej chemji. W tym nowym zawodzie, Dr. Mitscherlich zyskał zaraz na początku sławę przez wynalezienie prawa isomorfizmu. Znakomity chemik szwedzki Berzelius, podczas pobytu swego w Berlinie w 1819, potrafił odrazu ocenić całą doniosłość tego nowego prawa i nadzwyczajny talent młodego chemika, i dla tego zaprosił go z sobą do Stockholmu, dla wzięcia udziału w pracach jego laboratorjum. Dr. Mitscherlich przepędził w stolicy Szwecji dwa lata, a po powrocie do Niemiec został niezwłocznie mianowany (w 1821) członkiem berlińskiej akademji nauk i profesorem chemji na uniwersytecie berlińskim.

Przez wynalezienie prawa o isomorfizmie, Dr. Mitscherlich dał nową podstawę teorji budowy molekularnej ciał. Zajęty będąc ciągle krystalografją, uczony ten chemik wydoskonalił narzędzia służące do mierzenia kątów kryształów, a zapomocą nowego goniometru, zdołał obalić zarzut wymierzony przeciw jego odkryciu. Zaprzeczano bowiem isomorfizmowi kryształów, z powodu nieróności kątów przeciwległych. Dr. Mitscherlich dowiódł, że anomalje te napotykają się często nawet w kryształach jednostajnej kompozycji chemicznej. Wykazał on także niejednostajne działanie ciepła na pewne kryształy, stosownie do ich kierunku.

Badania Dra Mitscherlicha nad kryształami sztucznemi, jakie tworzą się np. w wielkich piecach, rzucają nowe światło na formację kryształów naturalnych.

Uczony ten, podczas pobytu swego w Szwecji, dowiódł indentyczności tych dwóch rodzajów kryształów różnego pochodzenia. Odkrycie to, jak również spostrzeżenia jego nad punktem topnienia skał, głównie zaś granitu, są bardzo ważne dla geognozji. Chemja organiczna obowiązana jest także temu uczonemu ważnemi spostrzeżeniami, mianowicie co do dowiedzenia indentyczności lub analogji pomiędzy ciałami organicznemi i nieorganicznemi.

W swym wykładzie, Dr. Mitscherlich wystąpił od samego początku z opozycją przeciw dążnościom zbyt syntetycznym tej szkoły filozofji naturanej, której Schelling jest założycielem i która zyskała była tak wielu w Niemczech stronników. Pokierował on swych uczniów na spostrzegaczy ścisłych i skrupulatnych, dla których doświadczenie jest punktem wyjścia przy wszelkiej indukcji filozoficznej. Jego *Lehrbuch der Chemie* napisany jest w tym duchu. Wybornego tego dzieła wyszedł w Berlinie, w 1829—31 roku, tom pierwszy w dwóch częściach, a w 1835—1840 tom drugi; w roku zaś 1856 oba tomy wyszły w 5-m wydaniu. Dzieło to p. Valerius przełożył na język francuzki, pod tytułem *Traité de chimie* (trzy tomy).

Oprócz tej pomnikowej pracy, Dr. Mitscherlich zamieszczał mnóstwo artykułów i traktatów w *Abhandlungen* berlińskiej akademji i nauk w „Annalach" Poggendorfa.

Dr. Mitscherlich oddał także ważną usługę przez zbudowanie do doświadczeń chemicznych mnóstwa przyrządów, również dobrze pomyślanych jak i prostych w swej konstrukcji.

Wszystkie te i inne prace uczyniły imię Dra Mitscherlicha głośnem w świecie naukowym tak w Niemczech jak i w całej Europie. Za odkrycie prawa o isomorfizmie, uczony ten wynagrodzony został wielkim medalem przez londyńską akademję nauk, a instytut francuzki przyjął go w poczet swych członków zagranicznych.

Wyższe Szkoły Angielskie.

(Patrz Nro 169.)

Wspominaliśmy o wyższych szkołach angielskich, posiadających od dawna ustaloną sławę, lecz są jeszcze w Anglji szkoły, które chociaż nie mają takiej sławy, niemniej są ważne i oddają znakomite przysługi krajowi. Szkoła majstrów krawieckich ma za dewizę: *Homo plantat, homo irrigat, sed Deus dat incrementum.* Szkoła ta gramatyki, tak dobrze znana w Wielkiej Brytanji, założona była bardzo dawno. Szkoła ta powstała z hojności starożytnej korporacji majstrów krawieckich, która według Stona była giełdą (*guild*) braterską od czasów niepamiętnych, pod nazwą *Taylors and Linen Armourers.* Prawa i przywileje tego bractwa były zatwierdzone za Edwarda I, a liczyło ono w rzędzie swych honorowych członków, dziesięciu królów angielskich, czterech zagranicznych monarchów; a książąt, hrabiów, baronów, prałatów i znakomitych osób bez liku.

Majstrowie krawieccy zakładając tę szkołę gramatyki, mieli na celu zapewnić dzieciom dobre wychowanie, i obok wiadomości z literatury zaszczepić w nich łagodniejsze obyczaje. Taką nadzieję wyrazili w 1561 roku. Około tej epoki, jeden z głowniejszych członków korporacji, Ryszard Hills, wspaniałomyślnie ofiarował 500 f. st. (co wynosiło na teraźniejszą monetę 3,000 f. st. czyli 126,000 złp.) na kupno części zamku La Rose w parafji Św. Wawrzyńca Poultenay. La Rose, był to obszerny gmach, zbudowany przez Sir Johna Poultenay, który pięć razy był lordem-majorem Londynu za panowania Edwarda III. Zamek ten przeszedłszy przez ręce kilku rodzin magnackich, Holland'ów, de la Pole'ów, Stafford'ów, Coustemay'ów, stał się własnością Ratcliff'ów, którzy uzyskali upoważnienie do sprzedania części budynków i gruntów do niego należących. Nazwiska Suffolk-lane, ulicy przez którą dochodzi się do tego gmachu i Saint-Laurence Poultenay Hill, przypominają dawnych jego właścicieli.

Majstrowie krawieccy w 1561 roku kupili część tego gmachu i założyli tam szkołę. Później bogata ta korporacja zakupiła cały zamek. Posiadając już stosowny lokal, korporacja uorganizowała swój zakład, dała mu dyrektora, profesorów i nadzorców, i ustanowiła statuty dla tej instytucji. Statuty te wymagają, aby dyrektor był człowiekiem „wstrzemięźliwym, opatrznym, cnotliwym, uczciwym, biegłym w literaturze łacińskiej a jeżeli można i w literaturze greckiej." Pomocnikami jego byli wicedyrektor i dwóch inspektorów wybierani przez dyrektora a zatwierdzani przez starszych i kustoszy korporacji. — Liczba uczniów była ograniczona do 250, lecz nadzwyczaj liberalne postanowienie dopuszczało do niej „wszystkie narodowości i wszystkie kraje." Raz do roku, rada wyższa składająca się z dyrektora, wice dyrektora i inspektorów odbywała szczegółowy egzamin z uczniami wszystkich klas, dla przekonania się o postępach szkoły.

Pierwszym dyrektorem był mianowany Ryszard Mulcaster, z kolegium Christ Church w Oksfordzie, człowiek wielkiej nauki krytycznej, łacinnik i grek wysokiej erudycji, biegły w językach wschodnich. Był on także wcale dobrym autorem dramatycznym. Nazwisko jego znajduje się w księgach rachunkowych królowej Elżbiety, od której otrzymał znaczne sumy, za przedstawione w jej obecności komedje i dramy jego utworu.

Tak była wielka sława Ryszarda Mulcaster, że zaledwie został mianowany dyrektorem nowej szkoły, natychmiast stawiło się mnóstwo uczniów z najodleglejszych dzielnic Londynu, pragnących korzystać z jego wykładu, a kiedy biskup londyński Grindal, po raz pierwszy odbywał w tym zakładzie doroczny egzamin wizytatorski, prałat ten równie jak i towarzyszący mu księża, oświadczyli, że dyrektor zasługuje na najpiękniejsze pochwały i że jego uczniowie większe zrobili postępy, niż jacykolwiek inni uczniowie w całej Anglji. Wizyty następnych lat, równie pomyślny okazały rezultat, na zaszyt założycielom i kierującym szkołą. W 1566 r., hojność Sir Tomasza White, postawiła szkołę korporacji majstrów krawieckich na równi z głównemi publicznemi seminarjami królestwa. Sir Tomasz White, jeden z założycieli tej szkoły i założyciel kolegium Św. Jana w Oksfordzie, zastrzegł w niem trzydzieści siedm miejsc dla uczniów wspomnionej szkoły.

Przez całą ćwierć wieku, podczas której Ryszard Mulcaster stał na czele szkoły, postępy uczniów nie zmniejszyły się. Jednakże zarzucają temu nauczycielowi że wprowadził powszechnie panujący wprawdzie w tej epoce, ale barbarzyński zwyczaj, karania cieleśnie upartych i leniwych uczniów.

Stara szkoła korporacji majstrów krawieckich, wraz z innemi domami, stała się pastwą płomieni w czasie wielkiego pożaru w Londynie. Teraźniejsze budowle i dom przyległy (który służył za mieszkanie dla dyrektora do 1856 roku), zostały wystawione w 1675 roku. Natenczas, jak i przy założeniu, koszta poniosła korporacja majstrów krawieckich. Nauki udzielają się w tej szkole prawie bezpłatnie, bo uczniowie składają bardzo małą opłatę. Ponieważ szkoła nie posiada żadnego uposażenia, uczniowie muszą opłacać corocznie koszta nauki, lecz korporacja, oraz stowarzyszenie dawniejszych uczniów, udzielają zapomogi, co zniża do bardzo niskiej sumy opłatę od uczniów.

W gmachu są obszerne sale do wykładu i piękna biblioteka, której sala służy za miejsce do egzaminów. Biblioteka ta zawiera ładny zbiór dzieł teologicznych i klasycznych. Uczniowie, w przepisanej liczbie to jest 250, rozdzieleni są pomiędzy dziesięć klas. Aby być przyjętym, uczeń musi mieć dziesięć lat wieku, umieć czytać i pisać i początki łaciny. Uczniowie przyjmowani są na przedstawienie członków korporacji. Od czasu założenia szkoły, uczono w niej języka hebrajskiego i klasycznych; arytmetyka i matematyka zostały wprowadzone w 1826 roku, jezyk francuzki i historja nowożytna w 1846 roku, rysunki w 1856 roku, a ulepszona kaligrafja w 1857 roku. Zawsze pilnie czuwano nad religijnem kształceniem uczniów. Ranek poniedziałkowy bywa poświęcany na wykład wiary. Przed rozpoczęciem i po ukończeniu lekcij bywają odmawiane modlitwy. Uczniów pierwszej klasy, przysposabia sam dyrektor do przyjęcia z rąk biskupa Londyńskiego konfirmacji, a potem komunji.

Chociaż szkoła nie posiada innych domów oprócz tych gdzie się sama mieści i nie ma takich zasobów jak wiele innych szkół, wszelako urządzona jest z *komfortem*, jakiego mogą jej pozazdrościć inne wyższe zakłady naukowe w Anglji.

Całkowity spis znakomitych ludzi, którzy pobierali wychowanie w szkole korporacji majstrów krawieckich, zająłby kilka kolumn. Dosyć jest przytoczyć arcybiskupa Kantuaryjskiego Williama Juxona, który był lordem kanclerzem skarbu za czasów Lauda i odprowadzał Karola I, na szafot; dwóch arcybiskupów Jorku, jednego arcybiskupa w Armogh, siedmnastu biskupów i mnóstwo znakomitych ludzi należących do wszystkich klas społeczeństwa.

TEATRA w WARSZAWIE.

Jutro we Czwartek, Wielki Teatr.—**Halka.**

Przyjechali do Warszawy.

Jenerał Major Świty JEGO CESARSKIEJ MOŚCI książe Witgensztejn z Suwałk.

Wyjechali z Warszawy.

Pułkownik Fligel-Adjutant N. Króla Pruskiego von Treskow do Berlina; Tajny Radca Senator hrabia Keller do Drezdna; Dymisjonowany Jenerał piechoty Karłowicz do Wilna.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 7 Września

Monety.	żądano rsr.	żądano kop.	płacono rsr	płacono kop.
Pół Imperjały Rosyjskie	—		—	
Dukaty Holenderskie nowe [illegible]	—		—	—
Papiery.				
Obligi Skarb. za 100 rs. (oprócz kuponu)	81	25½	—	—
Listy Zast. IIIgo Okresu ser. 1 i 2 (oprócz kuponu) za 100 rs. / ditto Serja II.	14	61½	14	58½
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskich dróg żelaznych	—	—	—	—
Obligi wspólki Żeglugi Par. w Królestwie Pol. po rs. 750.	—	—		—
Akcje Wspólnej Żeglugi Parowej po rs. 100	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. [illegible] wsko-Bydgoskiej po rs. 100	—	—	—	—
dito [illegible]	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. W[illegible]	74	25		—
Berlin 100 Tal. [illegible]	95	40	95	25
„ 150 Tal. [illegible]	—	—	—	—
Gdańsk 100 T. [illegible]	—	—	—	—
„ [illegible]			—	—
Hamburg [illegible] 2 M.	114	45	—	—
Londyn 1 f. st. 3 M.	6	42	—	—
Moskwa 100 Rs 1 M.	99	25	—	—
Petersburg 100 Rs [illegible]	99	33	—	—
„ 100 Rs [illegible]			—	
Paryż 100 Fr 2 M.	76	65	—	—
„ 300 Fr 1 M.	—		—	
Wiedeń 150 Złr 2 M.	85	80	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obligów Skarb. rs. 1 k. 74⁴/₉

„ do Listów Zastawn: IIIgo Okresu k. 12½

KURSA TELEGRAFICZNE

z Berlina z dnia 8 Września

	żądano	płacono
5ta pożyczka Rosyjska	—	89¾
6ta „ „		96¾
Obligacje Skarbow. 1⁰/₀		77⅞
Listy zastawne 4⁰/₀		91⅜
Bilety Banku Rosyjskiego		94½
Weksle na Warszawę		94¼
„ Petersburg 3 tygodniow		104⅜
„ Londyn 3 miesięczn.		620¾
„ Paryż 2 „		79⅔
„ Hamburg „ „		150½
„ Wiedeń 2 „		89⅝
Żyto na targu		
„ na dostawę pósniejszą		50¾
z Paryża.		
Renta 3⁰/₀		68 90
Akcje kredytu [illegible]		1210

Liverpool, 7 *Września.* Dziś sprzedano 25,000 wantuchów bawełny; ceny podniosły się o ⅛ — ¼ p.; na targu wielki ruch.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIADOMIENIA

(N. D. 4177) *Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.*

W myśl przepisu art. 188 prawa z roku 1825 o Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem, tudzież Postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 30 Czerwca 1827 r., podaje do wiadomości, że w d. 3 (15) Września r. b. odbyć się ma Ogólne Zebranie posiadaczy Listów Zastawnych w celu wyboru dwóch Radców do Komitetu właścicieli Listów Zastawnych, oraz dwóch Zastępców w miejsce wychodzących z urzędowania.

Każdy z posiadaczy Listów Zastawnych któremu wedle art. 189 Prawa o Towarzystwie Kredytowem służy wolność głosowania na ogólnem Zebraniu, zgłosić się winien w dniach 10, 11 lub 12, Września r. b. do Dyrekcji Głównej dla uzyskania biletu wnijścia do Sali, w której wybory odbywać się będą, a to w godzinach między 9tą z rana, a 1szą z południa i złożyć:

a) Świadectwo władzy właściwej, iż praw obywatelskich używa, lub że zostaje w służbie Rządowej

b) Okazać Listy Zastawne w ilości nadającej prawo do głosowania i podać wykaz własnoręcznie podpisany, obejmujący litery i numera tychże Listów Zastawnych, tudzież wymienienia imienia, nazwiska i zamieszkania swojego.

Po przekonaniu, że zgłaszającemu się służy prawo głosowania, wydanym zostanie bilet wnijścia przez delegowanego Członka Dyrekcji Głównej z oznaczeniem liczby kresek, do jakiej udowodni prawo.

Bilet wnijścia wskaże miejsce zebrania a służyć może tylko osobie w nim wyrażonej

Warszawa d. 12 Sierpnia 1863 r.

p. o. Prezesa, Kretkowski.

Pisarz,

Asesor Kolegjalny, Brzozowski.

(N. D. 4135) *Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.*

Z mocy przepisu artykułu 4 prawa o udzielaniu pożyczek Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Listach Zastawnych 2ej Serji, 3 Okresu z dnia 10 (22) Maja 1860 r.

„Udzielanie pożyczek tych kończyć się będzie z dniem 19 (31) Grudnia 1863 r, dla właścicieli jednak ktorzy i po tym terminie zgłoszą się z dowodami oczynszowania włościan lub urządzenia gospodarstw leśnych, udzielanie pożyczek kończyć się będzie z dniem 19 (31) Grudnia 1866 roku. Termin ten (z woli prawa z d. 31 Lipca (12 Sierpnia 1862 r. ściąga się i do tych dóbr, w których na zasadzie Najwysszych Ukazów z dnia 4 (16) Maja 1861 r. i 24 Maja (5 Czerwca) 1862 r. nastąpi okup prawny robocizny, lub wieczyste oczynszowanie."

Dyrekcja Główna przeto ostrzega interesentów, którzyby z dobrodziejstw stowarzyszenia Kredytowego Ziemskiego korzystać jeszcze zamierzali, a którzyby mieli do tego tytuł tylko w granicach określonych w ustępie 3cim art. 2gim prawa z roku 1860, aby akta przystąpienia do Towarzystwa w właściwych księgach hypotecznych zeznać pośpieszyli i wyciągi takowych z wykazami hypotecznemi, ostrzeżenia co do żądanej pożyczki 2-gej Serji 3go Okresu obejmującemi oraz innemi potrzebnemi kompletnemi dowodami Dyrekcji Szczegółowej złożyć postarali się tak wcześnie, iżby decyzja stanowcza względem przyznania pożyczki nietylko przez Dyrekcję Szczegółową i Dyrekcję Główną ale nawet przez Komitet Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego jeśliby tego zaszła potrzeba przed rzeczonym terminem prekluzyjnym to jest najdalej w dniu 19 (31) Grudnia r. b. wydaną być mogła.

Warszawa d. 26 Sierpnia 1863 r.

p. o. Prezesa, Kretkowskj.

Pisarz, Asesor Kolegialny, Brzozowski.

(N. D. 4245)

Dnia 4go Września r. b. o godzinie 9ej wieczór jadący z Lublina Omnibus został zatrzymany i zostało zrabowane przez złoczyńców 65,100 zł. pol. Listami Zastawnemi, bez kuponów, a będące własnością właściciela dóbr Jabłony i Kozarzowa, Romana Kozaryna.

Następujące Numera:
Okresu 3go Serji 2ej.

L.	A.	202,243	L.	D.	264,288
—	B.	212,324	—	D.	264,289
—	B.	212,325	—	D.	264,290
—	B.	212,326	—	D.	264,291
—	B	212,327	—	D.	264,292
—	B.	212,158	—	D.	264,293
—	B.	212 159	—	D.	264,294
L.	C.	234,845	—	D.	264,295
—	C.	234,846		D.	264,296
—	C.	234,847	—	D.	264,129
—	C.	234,848	—	D.	264,130
—	C.	234,849	—	D.	264,131
—	C.	234,472	L.	E	292,150
—	C.	234,473		E.	292,151
—	C.	234,474	—	E.	292,152
L.	D.	264,287			

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N.D 2562) *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej Gubernii Radomskiej w Radomiu.*

Po śmierci: 1. Macieja Pikosz wieczystego posiadacza mor. 18, pręt. 267, gruntu w dziale III. Nr. 5*b* na dobrach Stroniec z Ogu Radomskiego zapisanego 2. Sylwestra Tarkowskiego właściciela Nieruchomości w mieście Radomiu pod Nr. 186 położonego, 3. Adama Rozen wierzyciela sumy rs. 1500 w dziale IV. pod Nr. 14 na dobrach Syczyńska czyli Szlężna Wolka z Ogu Kozienickiego lokowanej, 4. Lucji z Jawornickich Trzcińskiej właścicielki dóbr Swietlikowa Wola lit. B. z Ogu Kozienickiego, otworzyły się spadki do regulacji których wyznaczam termin ostateczny na dzień 16 (28) Listopada 1863 r. pod prekluzją dla niestawających.

Radom dnia 18 (30) Kwietnia 1863 r.

Adam Damięcki.

(N. D. 4251) *Pisarz Kancelarji Ziemiańskiej Gubernii Augustowskiej Wydziału II.*

Zawiadamia że do uregulowania przed nim spadków:

1. Po Fryderyku de Mirów Myszkowskim właścicielu dóbr Swiętojeziory oraz wierzycielu rs. 1500 na dobrach Hołny Wolmera a rs. 1800 na dobrach Bułhakowsk ubezpieczonych, pierwszych i drugich dóbr w Okręgu Sejneńskim a trzecich w Okręgu Kalwaryjskim położonych, i

2. Po Stanisławie Dongelu wierzycielu rs. 164 kop. 50 na dobrach Szejpiszki a rs. 354 i rs. 357 kop. 75 na dobrach Ochotniki w Okręgu Sejneńskim zapisanych, termin prekluzyjny na dzień 19 (31) Marca 1864 r. wyznaczonym został.

Suwałki dnia 17 (29) Sierpnia 1863 r.

Kowalski.

(N. D. 4253) *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej Gubernii Augostowskiej Wydziału II.*

Ogłasza się że z powodu śmierci Jana Wojciecha dwóch imion Butkiewicza właściciela nieruchomości w mieście Gubernialnem Suwałkach położonej a numerem hypotecznym 158 oznaczonej, toczy się postępowanie spadkowe do uregulowania którego termin na d. 15 (27) Lutego 1864 r. jest wyznaczony, strony więc interesowane z prawami swemi w tym terminie do Kancelarji podpisanego Rejenta zgłosić się zechcą pod prekluzją.

Suwałki d. 20 Lipca (1 Sierpnia) 1863 r.

Władysław Rusocki

(N. D. 2540) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Wartskiego*

Z powodu nastąpionej śmierci:

1. Lejzera Hoffman właściciela nieruchomości w m. Błaszkach pod Nr. 30.

2. Karola Foest właściciela nieruchomości w m. Turku pod Nr. 83, i

3. Magdaleny z Raczyńskich Robakowskiej właścicielki położonej nieruchomości w m. Warcie pod Nr. 197, toczy się postępowanie spadkowe, do ukończenia którego, termin na dzień 27 Listopada (9 Grudnia) r. b. oznaczam.

Warta d. 11 (23) Maja 1863 r.

L. Henrych.

(N. D. 2541) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Chełmskiego*

Z powodu śmierci:

1. Feliksa Ciechanowskiego właściciela nieruchomości w mieście Chełmie pod Nr. pol. 30 położonej, oraz

2. Michała Erlich również właściciela nieruchomości w tymże mieście pod Nr pol. 12 i 197 położonych, otworzył się spadek, do uregulowania krórego, termin prekluzyjny na dzień 25 Listopada (7 Grudnia) r b. wyznaczam.

Chełm d. 14 (26) Maja 1863 r.

Ettinger.

(N. D. 2539) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Szkalbmierskiego*

Z powodu śmierci:

1. Wincentego Komoniewskiego właściciela nieruchomości w m. Szkalbmierzu pod Nr. pol. 14, hyp. 10.

2. Rozalii Komoniewskiej właścicielki nieruchomości w m. Szkalbmierzu pod Nr. pol. 37, hyp. 9 położonych, otworzyły się spadki, do uregulowania których termin na dzień 27 Listopada (9 Grudnia) 1863 r. wyznaczam.

Szkalbmierz d. 14 (26) Maja 1863 r.

Podgórski.

(N. D. 4254) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Wartskiego.*

Po Tomaszu Droździewskim v. Olejniku właścicielu nieruchomości we wsi Kokoszkach Ogu Wartskim położonych, toczy się postępowanie spadkowe do regulacji którego wyznaczam termin na dzień 1 (13) Marca 1864 r. w Kancelarji hypotecznej miejscowego Sądu.

Warta d. 9 (21) Sierpnia 1863 r.

Ludwik Henrych.

OBWIESZCZENIA HYPOTECZNE.

(N. D. 4197) *Sąd Pokoju Okręgu Lipnowskiego Wydział Hypoteczny.*

Z powodu żądania pierwiastkowej regulacji nowej hypoteki:

1. Folwarku Polko, w teritorjum miasta Lipna położonego N. 237 policyjnym, a katastru 315 oznaczonego, do własności Józefa Przybylskiego należącego.

2. Domu w mieście Lipnie pod N. 141 policyjnym, a katastru pod N. 163 przy Koziej, oraz ogrodu składającego się z dwóch zagonów, pomiędzy miedzami Przybylskiego i Kowackiego, położonych, do własności Józefa Modrzejewskiego należących.

Zawiadamia interesentów, że takowa regulacja nastąpi w dniu 29 Listopada (11 Grudnia r. b. w Sądzie tutejszym.

Wzywa ich przeto, aby w terminie tym, pod skutkami prekluzji w art. 154 i 160 prawa o hypotekach przepisanej, osobiście lub przez pełnomocników, zgłosili się, wraz z dokumentami, prawa ich uzasadniającemi.

Decyzja jaka wskutek regulacji nastąpi, w następującym w dniu to jest 30 Listopada (12 Grudnia) r. b. ogłoszoną zostanie.

Interesenci zatem w tym terminie, bez dalszego wezwania stawić się powinni.

Lipno d. 12 (24) Czerwca 1863 r.

Gurbski.

(N. D. 4238) *Sąd Pokoju Okręgu Brzezińskiego Wydział Hypoteczny.*

Z powodu żądanej nowej regulacji hypoteki nieruchomości w mieście Głownie Okręgu Brzezińskiem pod N. 57 położonej, a składającej się, z dwóch domów drewnianych oraz zabudowań gospodarskich do Michała Olszer alężących

Zawiadamia osoby interesowane iż takowa nastąpi w Sądzie tutejszym w dniu 5 (17) Grudnia r. b., wzywa ich aby z swemi prawami zgłosili się pod rygorem art 154 i 160 prawa hypotecznego.

Właściciele niestawający na żądanie wierzycieli ulegną karze i skutkom art. 150 tegoż prawa.

Ogłoszenie decyzji nastąpi w dniu 8 (20) Grudnia r. b. i od tego dnia czas odwołania liczyć się zacznie.

Brzeziny d. 19 (31) Sierpnia 1863 r.

Pods dek, Tyrawski.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 4103) *Rząd Gubernialny Lubelski.*

Podaje do powszechnej wiadomości iż z powodu nie dojścia do skutku licytacji, na wydzierżawienie dochodu z mostu na rzece Wieprzu pod Kośminem w Powiecie Lubelskim na dniu 1 (13 Lipca) r. b. ogłoszonej od sumy rs. 2429 rocznie; lub takiej, jaka przez zgłaszających się konkurentów podaną będzie, nowa licytacja na wydzierżawienie tegoż dochodu na czas od daty wprowadzenia w pobór takowego do dnia 19 (31) Grudnia 1864 r. na koszt i risiko niewypłatnego dotychczasowego dzierżawcy w trzecim terminie w dniu 18 (30) Września r. b. w biurze Rządu Gubernialnego w sali posiedzeń odbywać się będzie. Każdy przeto chęć mający zadzierżawienia powyższego dochodu, winien złożyć w dniu oznaczonym do godziny 12 w południe, na ręce Naczelnika Kancelarji deklarację na stemplu ceny kop. 15 napisaną, podług załączającego się wzoru, jąką cenę roczną, chociażby nawet niższą od dotychczas z tego tytułu opłacać obowiązuje wraz z kwitem na wniesione do jednej z Kas Skarbowych vadium wyrównywające ⅕ części ofiarowanej przezeń rocznej opłaty. Nadmienia się przytem iż gdyby podane deklaracje nie wyrównywały kwocie przez dotychczasowego dzierżawcę opłacanej na preti um fisci położonej, zaraz po zaciągnieniu do protokółu podanych deklaracji, odbędzie się głośna licytacja od ceny najwyższej przez jednego zgłaszających się konkórentów podanej, podający zaś najwyższą cenę na licytacji głośnej, za utrzymującego się przy dzierżawie uważanym. i z tymże kontrakt na czas od dnia wprowadzenia do dzierżawy do końca roku 1864 natychmiast zawarty będzie. O bliższych warunkach każdodziennie z wyjątkiem świąt i niedziel, w wydziale skarbu w godzinach biórowych powziąść można wiadomość.

Wzór do deklaracji.

Wskutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego z d. 1 (13) Sierp. r. b. N. 45640j15212, podaję niniejszą deklarację iż podejmuję się dzierżawić dochód z mostu rządowego na rzece Wieprzu pod wsią Kośminem w Powiecie Lubelskim położonego za opłatą roczną rs. (tu wymienić sumę literami i numerami) a to na czas od daty wprowadzenia w pobór tego dochodu do dnia 19 (31) Grudnia 1864 r. poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym. Zaświadczenie kasy N. na złożone vadium rs. załączam..

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. miesiąca N. 1863 r.

(podpisac imie i nazwisko)

p. o. Gubernatora Cywilnego, Boduszyński

Naczelnik Kancelarji, Mejer.

(N. D. 3952) *Rząd Gubernialny Lubelski.*

Z powodu niedojścia do skutku w pierwszym terminie licytacj na entrepryzę dostawy żywności dla więźni Gubernii tutejszej na przeciąg czasu od dnia 19 Września (1 Października) 1863 r. do dnia tegoż 1864 roku, czyli przez rok jeden, Rząd Gubernialny na podstawie upoważnienia Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 30 Lipca (11 Sierpnia) r. b. 8674 (19191) otrzymanego, podaje do powszechnej wiadomości, iż na entreprzyzę rzeczoną w Sali posiedzeń Rządu Gubernialnego odbywać sia będzie przez opieczętowane deklaracjein minus licytacja od zwiększonego practium po kop. 7 za jedną porcję dziennej żywności więźnia, dla więzienia w Lublinie i Janowie w dniu 5 (17) Września r. b. zaś dla więzienia Siedleckiego i Bialskiego w d. 6 (18) Września r. b.

Deklaracje przyjmowane będą do godziny 12 w południe, i te przez interesentów osobiście zgłaszających się na ręce Naczelnika Kancelarji składane być winny lub też nadsyłane pocztą pod adresem JW. Gubernatora Cywilnego z napisem na kopercie „Deklaracja na dostawę żywności dla więzienia N" przy deklaracjach dołączony bydź winien kwit Kasy Gubernialnej lub powiatowej na złożone vadium a mianowicie na dostawy żywności w Lublinie rs. 500; na dostawy w Biały rs. 400; w Siedlcach rs. 350; w Janowie rs. 450; i gotowizną lub papierami kurs w kraju mającemi.

Ostrzega się przytem, że żadne przekazy funduszów na vadium przyjmowane nie będą, po ukończeniu zaś licytacji i przyznaniu entreprzyzy najniższą cenę podającemu, żadna późniejsza oferta przyjętą nie będzie.

Deklaracje mają być podane podług wzoru domieszczonego oddzielnie do każdego więzienia, wyraźnie i jasno bez żadnych pomyłek, poprawek, podkreśleń i skrobań napisane, i niemogą zawierać żadnych warunków i zastrzeżeń. Wreszcie takowe lakiem opieczętowane być winny.

Szczegółowe warunki dotyczące tej entreprzyzy, przejrzane być mogą każdo-dziennie, wyjąwszy świąt, w godzinach biórownch w Wydziale Wojskowo-Policyjnym Rządu Gubernialnego i u każdego z Nadzorców więzienia.

Wzór do deklaracji

W skutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dnia 2 (14) Sierpnia r. b. 46062 (16043) podaje niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąść dostawę żywności do więzienia N. (tę wymienić więzienie) na rok 1863/4 czyli przez ciąg czasu od dnia 19 Września (1 Października) 1863 r. po koniec miesiąca Września 1864 r. za opłatą dziennej porcji jednego więźnia po kopiejek N. (tu wypisać sumę literami) i poddaję się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym która e mi są dobrze wiadome

Kwit kasy N. na złożone w niej vadium rs. (tu wypisać sumę literami) wynoszące dołączam, lub o odesłanie którego w razie nie utrzymania się na pocztę do N. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest (wypisać wyraźnie miejsce zamieszkania). Pisałem w N dnia N. mca N 1863 roku.

(podpisać wyraźnie imie i nazwisko)

Lublin d. 2 (14) Sierpnia 1863 r.

p. o. Gubernatora Cywilnego, Boduszyński.

Naczelnik Kancelarji, Mejer.

(N. D. 4231) *Rząd Gubernialny Płocki.*

Zawiadamia, że dnia 18 (30) Września r. b. od godziny 12 z południa w biórze Rządu Gubernialnego odbywać się będzie głośna in minus licytacja na doatawę przez ciąg roku jednego poczynając od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1863/4 około 430 sążni półbubicznych drzewa sosnowego na potrzebę więzienia Płockiego.

Pretium do licytacji oznaczone jest po rs. 3 kop. 75 wyraźniej rubli srebrem trzy kopiejek siedmdziesiąt pięć, za sążeń półkubiczny dawnej miary.

Każdy do licytacji przystępujący obowiązany jest złożyć w Kassie Gubernialnej vadium rs. 161, szczegółowe zaś warunki w Wydziale Policyjno-Wojskowym każdego dnia z wyłączeniem świąt przejrzane być mogą.

Płock d. 20 Sierpnia (1 Września)

Gubernator Cywilny, Dziewanowski.

Naczelnik Kancelarji, Słupecki.

(N. D. 4233) *Rząd Gubernialny Płocki.*

Zawiadamia że w d. 18 (30) Września r. b. od godziny 12 z południa, odbywać się będzie w biurze Rządu Gubernialnego, podwójna licytacja, a mianowicie głośna in minus.

a. Na wywożenie z kloak przy więzieniu Płockiem przez lata 1864, 1865, 1866, odchodów mięszanych z słomą i śmieciami, które w mierzwę tym sposobem zamienione i do uprawy ról oraz ogrodów przydatne, wywożone być będą mogły w wozach zwyczajnych nie krytych na pola przyległe, od sumy rs. 360 rocznie. Każdy przystępujący do licytacji na vadium winien złożyć w kasie Gubernialnej rs. 36, a utrzymujący się przy takowej po zatwierdzeniu protokółu licytacyjnego vadium zamieni na kaucją ⅕ cześci wynagrodzenia rocznego za jakie podejmuję się przedsiębierstwa wyrównywającą.

b. Gdyby licytacja ta dla braku konkurentów spełzła, odbywać się będzie zaraz głośna in minus od sumy rs. 360 rocznie, na czyszczenie kloak w sposób dawny przy temże więzieniu przez lata 1864/66.

Każdy przystępujący do licytacji na vadium złożyć winien w kasie Gubernialnej rs. 36, a utrzymujący się przy takowej po zatwierdzeniu protokółu, licytacyjnego, vadium zamieni na kaucją ⅕ części wynagrodzenia rocznego za jakie podejmie się przedsiębierstwa wyrównywająca, bliższe warunki, każdego dnia z wyłączeniem świąt w Wydziale Policyjno-wojskowym Rządu Gubernialnego przejrzane być mogą.

Płock dnia 16 (28) Sierpnia 1863 r.

Gubernator Cywilny, Dziewanowski

Naczelnik Kancelarji, Słupecki.

(N. D. 4226) *Urząd Konsumcyjny Miasta Stołecznego Warszawy*

Podaje do wiadomości powszechnej, że w biurze tutejszem, mieszczącem się w gmachu Rządowym przy ulicy Leszno pod Nr 706, odbędzie się ze skróconym terminem w dniu 5 (17) Września b. r. o godzinie 11ej z rana licytacja in minus przez deklaracje opieczętowane, na dostawę 72½ sążni całokubicznych drzewa sosnowego do opału służącego od ceny rs. 10. (wyraźniej rs dziesięć), za jeden sążeń wraz z odwózką.

Do licytacji tej przypuszczeni będą wszyscy bez żadnego wyłączenia konkurenci.

Mający chęć podjęcia się tej dostawy winni złożyć deklaracje opieczętowane na ręce dyrygującego Służbą Urzędu Konsumcyjnego najpóźniej do godziny 11ej z rana, w dniu do licytacji oznaczonym, czysto bez poprawek skrobań, oraz przekreśleń napisane, i w nich wyraźnie literami wymienić sumę, za jaką dostawy jednego sążnia wraz z odwózką podjąć się obowiązują.

Do deklaracji dołączone być ma zaświadczenie Kasy Urzędu Konsumcyjnego na złożone w gotowiźnie vadium rs. 182 (wyraźnie rs. sto ośmdziesiąt dwa, które każdodziennie w tejże Kasie aż do dnia licytacji, a nawet i w tym ostatnim dniu lecz tylko do godziny 10ej z rana złożone być może.

Warunki licytacyjne w Oddziale Ogólnym biura tutejszego są do przejrzenia.

Zastrzega się wszakże, że deklaracje nie odpowiadające warunkom powyżej wskazanym, za nieważne uważane będą.

Wzór do deklaracji,

W skutek ogłoszenia Urzędu Konsumcyjnego z dnia 19 (31) Sierpnia b. r. Nr. 6410, podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się podjąć dostawy 72½ sążni całokubicznych, trzymających we wszystkich wymiarach po stóp 6 objętości, stóp sześciennych 216, dla służby Konsumcyjnej, sążeń jeden z odwózką po rs. (tu wymienić literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacytacyjnych objętym, które mi są znane i te w zupełności przyjmuję, przytem załączam zaświadczenie Kasy N. na złożone tamże vadium N. które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, lub o nadesłanie tegoż pocztą do N. na mój koszt upraszam.

Stełe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. mca N. 1863 r.

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko)

Warszawa d. 19 (31) Sierpnia 1863 r.

Urzędnik do Szczególnych poruczeń,

przy Komisji Rządowej

Przychodów i Skarbu, Sztek.

Sekretarz Urzędu, Leśniewski.

(N. D. 4053) *Wydział Górnictwa przy Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu.*

Podaje do wiadomości, iż przy upowszechniającym się opale węglem kamiennym, dla dogodności mieszkańców miasta Warszawy, zaopatrzył-w odpowiedni zapas tychże węgli kamiennych:

Składy Nr. II. i III. położone przy rogu ulic Żelaznej i Alei Jerozolimskiej.

Węgle kamienne w tych składach przedają się grube po cenie kop. srebr. 60, a drobne po cenie kop. srebr. 30, za jeden korzec bez odstawy.

Wrazie żądania odstawy, takowa przez Skład uskutecznioną będzie, za oddzielną zapłatą.

Zamówienia mogą być czynione na miejscu w składzie węgli, albo-li-też w Wydziale Górnictwa i w składzie Głównym żelaza przy ulicy Królewskiej Nr. 1078 c.

Warszawa dnia 14 (26) Sierpnia 1863 r.

Vice Dyrektor Wydziału, Szmidecki.

Naczelnik Kancelarji, Reklewski.

Naczelnik Sekcji, Kozarski.

(N. D. 3983) *Naczelnik Powiatu Warszawskiego.*

Ponieważ licytacja na entrepryzę reperacji Kościoła i wystawienie kruchty we wsi Wawrzyszewie na d. 1 (13) Sierpnia r. b. ogłoszona dla braku konkurentów spełzła na niczem przeto podaje do wiadomości że takaż licytacja odbywać się będzie w drugim terminie w dniu 5 (17) Września r. b. o godzinie 12 w południe w biurze powiatu przy ulicy Leszno.

Suma wykazem kosztów objęta co do minus licytacji podająca się wynosi rs. 159 kop. 53 mający zatem zamiar podjęcia się wykonania robót około wystawienia kruchty i reperacji Kościoła we wsi Wawrzyszewie złoży na ręce Naczelnika Powiatu opieczętowane deklaracje według wzoru niżej zamieszczonego zapisaną w której suma zadeklarowana bez skrobań poprawek lub przekreśleń wyraźnie literami ma być wypisana również do tejże deklaracji dołączyć należy dowód Banku Polskiego na złożone vadium kwotą rs. 159 kop. 72 wynoszące, inne warunki tej entrepryzy dotyczące przejrzane być mogą w biurze Powiatu w godzinach biurowych wyjąwszy świąt i niedzieli.

Warszawa dnia 5 (17) Sierpnia 1863 r.

Radca Dworu, Marjewski.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z daty 5 (17) Sierpnia r. b. podaje niniejszą deklarację iż zobowiązuję się podjąć wykonania robót reperacji Kościoła i wystawienia kruchty we wsi Wawrzyszewie w ścisłem zastosowania się do wykazu kosztów i rysunku za sumę rs. N (wypisać literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym do wód Banku Polskiego na złożone do niego vadium w ilości rs. 159 kop. 72 wynoszące dołączam, które wrazie nieutrzymania się na licytacji sam odbiorę lub o nadesłanie na pocztę do N na mój koszt upraszam. Stałe moje zamieszkanie jest w N pisałem w N dnia N miesiąca N 1863 r.

(podpisać imie i nazwisko)

(N. D. 3956) *Naczelnik Powiatu Warszawskiego.*

Ponieważ ogłoszona na dzień 2 (14) Sierpnia r. b. licytacja na entrepryzę reperacji Kościoła i osztachetowanie cmentarza procesjonalnego w mieście Górze dla braku konkurentów do skutku niedoszła, przeto podaje do wiadomości iż takaż licytacja odbywać się będzie w biurze Powiatu o godzinie 12 w południe w drugim terminie w d. 6 (18) Września r. b przez opieczętowane deklaracje od sumy rs 1823 kop. 7 1/2 wykazami kosztów objętej, zatem mający chęć podjęcia się powyższej entreprzyzy, zechcą w powyż oznaczonym terminie złożyć na ręce Naczelnika Powiatu opieczętowane deklaracje na papierze stęplowym ceny kop. 7 1/2 podług wzoru niżej zamieszczonego napisane z dołączeniem do nich dowodu Banku Polskiego na złożone vadium w ilości rs. 182 kop. 37 plan i anszlag oraz warunki przejrzane być mogą każdego dnia w biurze Powiatu w godzinach biurowych wyjąwszy świąt i Niedzieli.

Warszawa dnia 5 (17) Sierpnia 1863 r.

Radca Dworu, Marjewski.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Naczelnika Powiatu Warszawskiego z daty 5 (17) Sierpnia r. b deklaruję się niniejszem dopełnić entrepryzę reperacji kościoła parafialnego i osztachetowania cmentarza procesjonalnego w mieście Górze za sumę (rs. N) wypisać wyraźnie literami a to podług planu i anszlagu przez Rząd Gubernialny Warszawski zatwierdzonego, poddając się wszelkim zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym. dowód Banku Polskiego na złożone do niego vadium w ilości rs. 182 kop. 37 załączam, które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę lub o nadesłanie do miejsca N na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N pisałem w N dnia N miesiąca N roku 1863.

(podpisać imie i nazwisko)

(N. D. 3955) *Naczelnik Powiatu Bialskiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w biurze Naczelnika Powiatu Bialskiego odbywać się będzie na d. 9 (21) Września r. b. na przerobienie kościoła po-Arjańskiego w mieście Kodniu na Cerkiew g. u. i wystawienie nowej plebanii in minus licytacja przez składanie opieczętowanych deklaracji od sumy rubli srebrem 5164 kopiejek 13½, anszlagiem przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych pod dniem 12 (24) Marca 1863 roku N. 544/17 zatwierdzonym wykazanej, mający więc chęć podjęcia siętej entreprzyzy, zechcą się w powyższym terminie zgłosić do biura Naczelnika Powiatu Bialskiego i złożyć opieczętowane deklaracje na ręce Sekretarza Powiatu, przy załączeniu świadectwa kasy tegoż Powiatu na złożone w niej vadium w kwocie rs. 516 kop. 40. Deklaracje takowe do godziny 12 z rana w dniu powyższym jako terminie do licytacji oznaczonym, składane i pisane być powinny, podług niżej zamieszczonego wzoru, inaczej bowiem i niewyraźnie napisane, lub skrobane i poprawione, bez dołączenia vadium lub w nieoznaczonym czasie, podane przyjęte nie będą

Warunki do licytacji, plan i anszlag kosztów są do przejrzenia każdego czasu w biurze rzeczonego Naczelnika Powiatu. Starozakonni do licytacji tej przypuszczonemi będą tylko do budowy plebanii.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się dopełnić według planu i anszlagu przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzonego, za sumę rs. kop. wyraźnie rub. sreb. poddając się wszelkim warunkom i zastrzeżeniom objętych w warunkach licytacyjnych. Zaświadczenie Kasy Powiatowej na złożone w niej vadium w kwocie rs. k. załączam, które w razie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę. Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem dnia N. miesiąca N. roku N.

(podpisać imię i nazwisko).

Biała dnia 20 Sierpnia 1863 r.

(3) Radca Dworu, Białobłocki.

(N. D. 3985) *Naczelnik Powiatu Marjampolskiego.*

Podaje do powszenej wiadomości, iż w dniu 10 (22) Września r b. o godzinie drugiej z południa odbywać się będzie w Biorze Naczelnika Powiatu Marjampolskiego licytacja przez opieczętowane deklaracje na wydzierżawienie dochodu Kasy miasta Marjampola z brukowego, targowego i jarmarcznego na lata 1864/6 poczynając od sumy rs. 2255 kop. 85, wyraźnie rubli srebrem dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt pięć kopiejek ośmdziesiąt pięć.

Każdy więc mający chęć zadzierżawienia powyższego dochodu po zaopatrzeniu się w vadium w 1/10 części sumie powyższej wyrównające, w czasie i miejscu powyżej oznaczonym zgłosi lub też deklarację swą z dołączeniem kwitu depozytowego Kasy Skarbowej na rubli srebrem 225 kop. 60 nadesłać, o dalszych warunkach pod jakiemi licytacja odbywać się ma w Biórze Naczelnika Powiatu Marjampolskiego i w Magistracie miasta Marjampola poinformowanym będzie.

Deklaracje nie podług wzoru napisane, obejmujące jakiekolwiek warunkowe zobowiązania, lub do których niebyłby dołączony kwit na złożone vadium, lub poprawki i skrobanie oraz po terminie podane przyjętemi nie zostaną.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Naczelnika Powiatu Marjampolskiego d. 6 (18) Sierpnia r. b. Nr. 10,232 podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąść w dzierżawę dochód Kasy miasta Marjampola z brukowego, targowego i jarmarcznego na lata 1864, 1865 i 1866 za sumę rubli srebrem N kopiejek N wyraźniej rubli srebrem N kopiejek N rocznie, poddając się wszelkim warunkom i zastrzeżeniom ocjętym w warunkach licytacyjnych.

Zaświadczenie Kasy N na złożone vadium rs. 225 kop. 60 załączam, i w razie nieutrzymania się przy licytacji złożone vadium sam osobiście odbiorę. Stałe moje zamieszkanie jest w N pisałem z N dnia N miesiąca N 1863 roku.

(podpisać wyraźnie Imie i Nazwisko)

Marjampol d. 6 (18) Sierpnia 1863 r.

w z. Zakrzewski,

(N. D. 4215) *Naczelnik Powiatu Radzyńskiego.*

Ponieważ ogłoszona na dzień 21 Sierpnia r. b. licytacja na entrepryzę budowy domu i zabudowania gospodarskiego dla szkoły parafialnej g u w Hannie niedoszła do skutku przeto podaje do wiadomości że w dniu 2 Października r. b. od godziny 11 przed południem odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Radzyńskiego w trzecim terminie licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje od sumy rs. 754 i przed warunkami ogłoszonemi w Dzienniku Powszechnym Nr. 133, 136, i 140, tudzież w Dzienniku Gubernialnym Nr. 24, 25, i 26, mający przeto chęć podjęcia się tej entreprzyzy zechcą w powyższym terminie oraz miejscu zgłosić się i złożyć opieczętowane deklaracje podług wzoru przepisanego.

Radzyń dnia 29 Sierpnia 1863 r.

Radca Kolegialny, Jaworski

(N. D. 4215) *Naczelnik Powiatu Radzyńskiego.*

Ponieważ ogłoszona na dzień 19 (31) Sierpnia r. b. licytacja na entrepryzę budowy w m. Kocku dwóch studzien z kołowrotami i urządzenie dwóch studzien w których zaprowadzić się mają pompy żelazne, niedoszła do skutku przeto podaje do wiadomości że w dniu 2 Października r. b. od godziny 11 przed południem odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Radzyńskiego w drugim terminie licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje od sumy i pod warunkami ogłoszonemi w Dzienniku Powszechnym Nr 171, 177, i 183 tudzież w Dzienniku Gubernialnym Nr. 31, 32, i 33 mający przeto chęć podjęcia się tej entrepryzy zechcą w powyższym terminie oraz miejscu zgłosić się i złożyć opieczętowane deklaracje podług przepisanego wzoru.

Radzyń dnia 31 Sierpnia 1863 r

Radca Kolegialny, Jaworski

(N. D. 4138) *Naczelnik Powiatu Radzyńskiego.*

Ponieważ ogłoszona na dzień 21 Sierpnia r. b. licytacja na entrepryzę reperacji domu wystawienie zabudowania gospodarskiego i sprawienie utensyliów dla szkoły Parafjalnej g. u. w. Uhrusku niedoszła do skutku przeto podaje do wiadomości że w dniu 30 Września r. b. od godziny 11 przed południem odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Radzyńskiego w trzecim terminie licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje od sumy i pod warunkami ogłoszonemi w Dzienniku Powszechnym Nr. 133 136 i 140 tudzież w Dzienniku Gubernialnym Nr. 24 25 i 26 mający przeto chęć podjęcia się tej entrepryzy zechcą w powyższym terminie oraz miejscu zgłosić się i złożyć opieczętowane deklarację.

Radzyń d. 28 Sierpnia 1863 r.

Radca Kolegialny, Jaworski.

(D. N. 3986) *Naczelnik Powiatu Konińskiego.*

Podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 4 (16) Września r. b. odbywać sie będzie w biurze Naczelnika Powiatu w trzecim terminie licytacja, przez opieczętowane deklaracje in minus od sumy rs. 4878 kop. 93 1/4, na reperacją Kościoła parafialnego i ogrodzenie cmentarza grzebalnego w mieście Koninie.

Mający chęć licytowania zechcą złożyć deklaracje w zwykłej formie i dołączyć vadium wynoszące rs. 487 kop. 89 1/4.

Wykaz kosztów i inne dowody przejrzeć można w godzinach biurowych.

Konin d. 2 (14) Sierpnia 1863 r.

Kośmiński.

(N. D. 3984 *Naczelnik Powiatu Opatowskiego.*

Podaje niniejszym do wiadomosci że w dniu 18 (30) Września r. b. o godzinie 12 w południe odbywać się będzie w biorze Magistratu m. Iłży w obecności Pomocnika Naczelnika Powiatu publiczna licytacja in plus przez opieczętowane deklaracji na trzechletnie poczynając od dnia 1 Stycznia 1864 roku wydzierżawienie dochodu kasy ekonomicznej rzeczonego miasta z [illegible] garnca zyskiem zwanego, która rozpoczęta zostanie od dotychczasowej sumy rocznie dzierżawnej rs. 1200. do deklaracji dołączony być winien dowód kasy skarbowej na złożone vadium w sumie rs. 120. Warunki licytacyjne każdego dnia w biórze Magirtratu m Iłży przejrzeć można.

Opatów 6 (18) Sierpnia 1863 r.

Radca Dworu, Królikowski.

(N. D. 4179) *Управленіе Окружнаго Интендантства Царства Польскаго.*

По плану, утвержденному Его Императорскимъ Высочествомъ Главнокомандующимъ, о продовольствіи войскъ въ 1864 году на поставку провіанта для войскъ, расположенныхъ въ Царствѣ Польскомъ и Брестъ-Литовскѣ, назначено произвести торги: въ Управленіи Окружнаго Интендантства въ Варшавѣ на поставку хлѣба въ магазины и пункты Царства Польскаго, на время съ 1-го Января 1864 по 1-е Января 1865 г. и въ Брестъ-Литовскіе магазины на періодъ съ 1-го Іюля 1864 по 1-е Іюля 1865 г., съ тѣмъ чтобы на поставку провіанта въ Брестскіе магазины, прилегающіе къ водяному сообщенію, независимо назначенныхъ въ Интендантствѣ торговъ, предварительно были произведены торги въ Кіевской Казенной палатѣ, по сосѣдству этой губерніи къ главнымъ пристанямъ, съ которыхъ обыкновенно доставляется хлѣбъ сплавомъ.

Сроки торгамъ назначены:

а) Въ Кіевской Казенной Палатѣ, торгъ 3-го, а переторжка 7-го Октября с. г, на поставку въ Брестъ-Литовскіе магазины въ потребность съ 1 Іюля 1864 по 1 Іюля 1865 года.

и б) Въ Управленіи Окружнаго Интендантства Царства Польскаго торгъ 14, а переторжка 18 Октября сего года, такъ равно во всѣ магазины и пункты Царства Польскаго въ потребность съ 1-го Января 1864 по 1-е Января 1865 г.

Торги будутъ производиться на основаніяхъ, изъясненныхъ Свода Военныхъ Постановленій Устава хозяйственнаго части IV., книги I., въ главахъ второй и шестой, изустные, съ допущеніемъ и присылки запечатанныхъ объявленій. Для торговъ этихъ, согласно 724 ст. сего Устава, будутъ опредѣлены Предварительно Главнокомандующимъ войсками секретныя цѣны, пакетъ съ которыми будетъ храниться въ Интендантствѣ до совершеннаго окончанія переторжки, не распечатаннымъ; въ день же торга и переторжки пакетъ съ сими цѣнами предъявляется запечатаннымъ лицамъ явившимся къ торгамъ и остается на столѣ присутствія въ виду всѣхъ въ продолженіе торга и переторжки. По окончаніи переторжки и по вскрытіи запечатанныхъ объявленій, присланныхъ къ торгамъ, пакетъ съ секретными цѣнами вскрывается въ полномъ торговомъ присутствіи и при открытыхъ дверяхъ. Послѣ сего присутствіе приступаетъ, безъ огласки къ соображенію цѣнъ, послѣдне-состоявшихся на торгахъ и объявленныхъ въ запечатанныхъ объявленіяхъ съ цѣнами, къ пакетѣ назначенными. Соображеніе цѣнъ, состоявшихся на торгахъ съ цѣнами секретными, будетъ сдѣлано въ самый день переторжки; только при многосложности этого соображенія будетъ допущена отсрочка въ составленіи онаго до слѣдующаго за переторжкою дня.

Если по соображенію окажется, что цѣны на переторжкѣ состоящіяся, не свыше цѣнъ, означенныхъ въ запечатанномъ пакетѣ, хотя бы то было и въ общей сложности казеннаго предпріятія и хотя бы къ торгамъ явился, и ли прислалъ объявленіе одинъ желающій, то подрядъ немедленно утверждается на мѣстѣ торговымъ присутствіемъ, безъ испрошенія на то разрѣшенія. Послѣ чего никакой уже конкуренціи недопускается. Въ противномъ же случаѣ, т. е., когда послѣдне-состоявшіеся на торгахъ цѣны окажутся выше цѣнъ утвержденныхъ, объявляется торгующимся, что подрядъ несостоялся и возвращаются залоги.

Какъ на поставку провіанта въ Брестъ-Литовскіе магазины назначаются торги вдвойнѣ, сперва въ Кіевской Казенной Палатѣ, а потомъ въ Окружномъ Интендантствѣ то утвержденіе сего подряда будетъ представлено Интендантству и на сей конецъ будутъ находиться въ ономъ конверты съ секретными цѣнами; Кіевская же Палата, по произведеніи у себя торговъ, безъ секретныхъ цѣнъ, увѣдомлятъ о послѣдствіи торговъ Интендантство, которому увѣдомленія этого оставить нераспечатаннымъ до окончанія у себя торговъ; послѣ чего, вскрывъ оное, а равно пакетъ съ секретными цѣнами, дѣлаетъ надлежащее соображеніе и объявляетъ, согласно вышеозначенному, объ утвержденіи или неутвержденіи торговъ

Залоги для обезпеченія подрядовъ, какъ мѣстной, такъ и сплавной поставокъ, опредѣляются въ наличныхъ деньгахъ и билетахъ банковъ и другихъ кредитныхъ установленій, закономъ къ принятію въ залогъ дозволенныхъ, на десятую часть подрядной суммы, кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои, согласно 1863 статьи части I тома X. Свода Гражданскихъ Законовъ, основываются на одномъ довѣріи; въ обезпеченіе же задатковъ, которые пожелаютъ получить подрядчики, они должны представить залоги рубль за рубль, или всѣ денежные, или одну половину въ деньгахъ и денежныхъ документахъ, а другую половину въ недвижимости, съ условіемъ, чтобы залоги, обезпечивающіе поставку, отвѣчали и за залоги, которые будутъ приняты подъ задатки, и чтобы по мѣрѣ успѣха поставки и удержанія задатковъ, освобождались первоначально залоги, представленные въ недвижимости, а потомъ уже денежные.

Окружной Интендантъ объявляетъ ко всеобщему свѣденію, съ тѣмъ:

1. Чтобы лица, желающіе участвовать въ торгахъ, представляли въ Кіевскую Палату, или въ Управленіе Окружнаго Интендантства, смотря потому гдѣ назначены торги, при установленныхъ объявленіяхъ, залоги непремѣнно на канунѣ и въ дни самыхъ торговъ, до 11 часовъ утра.

2. Чтобы запечатанныя объявленія къ торгамъ подавались лично, или присылались въ тѣ мѣста, гдѣ назначены торги, съ такимъ расчетомъ, дабы они могли быть получены не позже 11 часовъ утра въ дни, назначенные для торговъ и переторжки; пакеты же, послѣ 11 часовъ полученные считаются недѣйствительными и оставляются безъ дѣйствія, какъ сказано въ статьяхъ 701 и 705 час. IV. книги 1 Свода Военныхъ Постановленій.

3. Чтобы въ объявленіяхъ сихъ объяснено было: сколько въ число заподряжаемой пропорціи будетъ поставлено хлѣба овиннаго приготовленія и сколько сыромолотнаго:

За провіантъ поставленный въ магазины и пункты, на основаніи Высочайше утвержденнаго положенія, при выплатѣ по магазинахъ квитанціямъ денегъ, будетъ вычитаться изъ контрактной цѣны по пяти копѣекъ отъ четверти овиннаго и десяти копѣекъ отъ четверти сыромолотнаго хлѣба, въ пользу Смотрителей магазиновъ, на пополненіе убыли и расхода, неизбѣжныхъ при храненіи провіанта.

4. Чтобы объявленія сіи сопровождались какъ законными залогами, или установленными свидѣтельствами, такъ и документами о званіи объявителя и по содержанію 1909 ст. I. части X. тома Свода Гражданскихъ Законовъ, заключали въ себѣ; а) согласіе принять подрядъ вполнѣ во всѣ магазины по Губерніи, или какой-либо магазинъ на точномъ основаніи утвержденныхъ кондицій, безъ всякой перемѣны; б) цѣны, складомъ писанныя; в) мѣстопребываніе, званіе имя и фамилія объявителя, а также мѣсяцъ и число, когда писано объявленіе. Надпись на пакетѣ, въ которомъ запечатано объявленіе, должна быть слѣдующая:

„Объявленіе въ Кіевскую Казенную Палату, или въ Управленіе Окружнаго Интендантства Царства Польскаго, къ торгамъ, назначеннымъ такихъ-то числъ, такого-то мѣсяца, на поставку провіанта въ магазины такой-то губерніи или такой-то магазинъ."

5. Что желающіе могутъ взять на себя поставку по Губерніи, или раздробительно, по каждому магазину, а по Царству Польскому даже и по всему Царству, если это будетъ выгодно для казны; но на поставку въ одинъ магазинъ, согласно 912 ст. части IV. книги I. Свода Военныхъ Постановленій, не можетъ быть болѣе одного поставщика,

и 6) Что по содержанію 1780 ст части I, тома X. свода Гражданскихъ Законовъ, желающіе имѣютъ полное право, до производства торговъ составлять товарищества и торговаться противу общаго подрядчика.

При чемъ Окружной-Интендантъ предваряетъ.

а) Что кондиціи, на основаніи коихъ должны производится поставки, какъ равно вѣдомости, показывающія потребность провіанта въ каждый магазинъ и пунктъ, желающіе могутъ видѣть въ Кіевской Казенной Палатѣ и Окружномъ Интендантствѣ.

б) Что подрядчики не могутъ быть допущены къ торгамъ на тѣхъ залогахъ, которые настоящее время обезпечиваютъ принятые ими и неоконченные еще подряды и состоять неосвободными.

и в) Что участвующіе въ торгахъ, лично и посредствомъ запечатанныхъ объявленій, не должны включать съ своей стороны условій, не согласныхъ съ кондиціями; но если лица желающія оставить за собою подрядъ найдутъ въ чемъ-либо кондиціи для себя неудобными, то замѣчанія на нихъ, на основаніи 623 и 624 статей части IV. книги I. Свода Военныхъ Постановленій, должны представить заблаговременно, до производства торговъ, тѣмъ мѣстамъ, гдѣ торги назначены.

Изъ этихъ замѣчаній на тѣ, которыя признаются основательными, а дѣлаемыя измѣненія непротивны существующимъ узаконеніямъ и выгодамъ казны, будетъ испрошено отъ Главнокомандующаго войсками разрѣшеніе, о которомъ своевременно объявится торговцамъ.

Г. Варшава Августа 7 дня 1863 г.

Окружной-Интендантъ,

Генералъ-Маіоръ, Хоментовскій.

Дѣлопроизводитель, Кондыревъ.

DONIESIENIA PRYWATNE.

(N. D. 4153) Podaje do powszechnej wiadomości, iż bilet Lombardowy wydany za Nr. 26,506 przypadkowo zaginął.

Wzywa się więc posiadacza, iżby najpóźnow 6 tygodni od d. 16 Września 1863 r. to jest od daty ostatniego ogłoszenia zgłosił się i prawo posiadania onegoż w Dyrekcji Lombardu udowodnił, gdyż w przeciwnym razie duplikat biletu wydanym zostanie osobie, której nazwisko zapisane w księgach Dyrekcji. (2)

w Drukarni J. Jaworskiego.—Za pozwoleniem Cenzury.